Dz. U. 2026 poz. 1366

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 17 września 2026 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461 oraz z 2026 r. poz. 912) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198), z uwzględnieniem stanu prawnego na dzień 8 września 2026 r. oraz zmian wprowadzonych ustawą z dnia 4 grudnia 2025 r. o szczególnych zasadach realizacji zadań związanych z inwestycją w zakresie bezpieczeństwa i obronności realizowaną w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. U. poz. 1846).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje art. 22 i art. 26 ustawy z dnia 4 grudnia 2025 r. o szczególnych zasadach realizacji zadań związanych z inwestycją w zakresie bezpieczeństwa i obronności realizowaną w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. U. poz. 1846), które stanowią:

„Art. 22. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 14ll ust. 8 ustawy zmienianej w art. 20, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 14ll ust. 8 ustawy zmienianej w art. 20, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być zmieniane.”

„Art. 26. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *W. Czarzasty*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 września 2026 r. (Dz. U. poz. 1366)

USTAWA

z dnia 6 grudnia 2006 r.

o zasadach prowadzenia polityki rozwoju[1)]

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady prowadzenia polityki rozwoju, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi.

2. Ustawy nie stosuje się do programu rozwoju obszarów wiejskich, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.[2)]), zwanego dalej „programem rozwoju obszarów wiejskich", planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.[3)]), zwanego dalej „planem strategicznym dla wspólnej polityki rolnej", programów realizowanych z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury oraz środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej, z wyłączeniem przepisów rozdziałów 1, 2, 2b i 7 oraz przepisów art. 14e, art. 14f, art. 14g ust. 1 i 2, art. 14h, art. 14j i art. 14l, a w przypadku:

1) programu rozwoju obszarów wiejskich – także z wyłączeniem art. 14g ust. 4a, art. 14kc i art. 14kd;

2) programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury – także z wyłączeniem art. 14g ust. 4, art. 14ke i art. 14kf;

3) programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej – także z wyłączeniem art. 14g ust. 4b, art. 14kh i art. 14ki;

4) planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej – także z wyłączeniem art. 14g ust. 4a, art. 14kca i art. 14kd.

3. Szczególne zasady prowadzenia polityki rozwoju wobec obszaru otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego określa ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1747 oraz z 2025 r. poz. 1531).

Art. 2. Przez politykę rozwoju rozumie się zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej.

Art. 3. Politykę rozwoju prowadzą:

1) Rada Ministrów;

2) samorząd województwa;

[1)] Niniejsza ustawa służy stosowaniu:
1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17 oraz Dz. Urz. UE L 410 z 18.11.2021, str. 197);
2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755 z dnia 6 października 2021 r. ustanawiającego pobrexitową rezerwę dostosowawczą (Dz. Urz. UE L 357 z 08.10.2021, str. 1).

[2)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 865, Dz. Urz. UE L 280 z 24.09.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 367 z 23.12.2014, str. 16, Dz. Urz. UE L 127 z 22.05.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 28 z 04.02.2016, str. 8, Dz. Urz. UE L 129 z 19.05.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017, str. 15, Dz. Urz. UE L 30 z 02.02.2018, str. 6, Dz. Urz. UE L 16 z 18.01.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 53 z 22.02.2019, str. 14, Dz. Urz. UE L 204 z 26.06.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 437 z 28.12.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 79 z 08.03.2021, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 224 z 24.06.2021, str. 1.

[3)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 119 z 21.04.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 181 z 07.07.2022, str. 35 oraz Dz. Urz. UE L 227 z 01.09.2022, str. 136.

2a) związki metropolitalne;

3) samorząd powiatowy i gminny oraz ich związki.

Art. 3a. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego koordynuje przygotowanie oraz realizację strategii rozwoju współfinansowanych ze środków budżetu państwa lub środków rozwojowych pochodzących z Unii Europejskiej lub z innych źródeł zagranicznych przez:

1) koordynację oraz programowanie strategiczne, a także podejmowanie inicjatyw w zakresie polityki rozwoju, obejmujących wymiar społeczny, gospodarczy i przestrzenny;

1a) podejmowanie inicjatyw, opracowywanie lub koordynowanie opracowywania i negocjowanie, o ile ustawa nie stanowi inaczej, dokumentów programowych dotyczących okresów programowania Unii Europejskiej;

1aa) podejmowanie inicjatyw, opracowywanie lub koordynowanie opracowywania i negocjowanie, o ile ustawa nie stanowi inaczej, planu rozwojowego;

1b) podejmowanie inicjatyw, opracowywanie, negocjowanie i podpisywanie programów współfinansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);

1c) wykonywanie, o ile ustawa nie stanowi inaczej, zadań państwa członkowskiego Unii Europejskiej określonych w przepisach Unii Europejskiej dotyczących funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz w umowie partnerstwa;

2) programowanie i realizację polityki regionalnej;

3) okresową ocenę realizacji strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 2, oraz przedstawianie opinii dotyczących zgodności strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3 i 4, i programów przygotowywanych przez właściwych ministrów ze średniookresową strategią rozwoju kraju;

3a) (uchylony)

3b) podejmowanie inicjatyw, programowanie i prowadzenie polityki miejskiej;

4) monitorowanie i ocenę rozwoju kraju w ujęciu regionalnym i przestrzennym oraz przedstawianie Radzie Ministrów rekomendacji w tym zakresie;

4a) koordynowanie i realizację procesu ewaluacji polityki rozwoju;

4b) wydawanie rekomendacji w zakresie przygotowania projektów strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3–6;

5) prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej, dotyczącej rozwoju społeczno-gospodarczego, regionalnego i przestrzennego kraju;

6) (uchylony)

7) inne instrumenty określone w odrębnych ustawach.

Art. 3aa. Na wniosek podmiotów przygotowujących diagnozę, o której mowa w art. 10a ust. 1, organy administracji rządowej i samorządowej, państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych oraz państwowych i samorządowych osób prawnych udostępniają nieodpłatnie informacje zgromadzone w zbiorach danych, ewidencjach i rejestrach, jeżeli nie powoduje to ich dodatkowego, innego niż samo udostępnienie, obciążenia.

Art. 3ab. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może udzielać pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w ramach działań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 3a pkt 1b, jako podmiot udzielający pomocy publicznej w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 500), w związku z realizacją umowy zawartej między Unią Europejską a państwem lub państwami członkowskimi Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, udzielając pomocy publicznej, o której mowa w ust. 1, może określić, w drodze rozporządzenia:

1) warunki i tryb udzielania pomocy publicznej,

2) szczegółowe przeznaczenie pomocy publicznej, jeżeli wynika to z umowy, na podstawie której pomoc jest udzielana

– uwzględniając wszystkie źródła pochodzenia środków niepodlegających zwrotowi przekazywanych jako pomoc publiczna w związku z realizacją umowy, konieczność zapewnienia przejrzystości udzielania tej pomocy oraz zgodność udzielanej pomocy publicznej z warunkami jej dopuszczalności.

Art. 3b. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego koordynuje wykorzystanie środków z:

1) instrumentów inżynierii finansowej, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25, z późn. zm.[4)]), podlegających ponownemu wykorzystaniu,

2) instrumentów finansowych oraz środków pomocy zwrotnej, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.[5)]), podlegających ponownemu wykorzystaniu,

3) instrumentów finansowych oraz wsparcia warunkowego, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. z 2025 r. poz. 1733 i 1844 oraz z 2026 r. poz. 912), podlegających ponownemu wykorzystaniu

– w szczególności przez podejmowanie inicjatyw w zakresie efektywnego gospodarowania tymi środkami, monitorowanie ich wykorzystania oraz ocenę stopnia ich wykorzystania w skali kraju.

Art. 3c. 1. W zakresie, w jakim wykorzystanie środków, o których mowa w art. 3b wiąże się z udzielaniem pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub pomocy *de minimis*, zastosowanie mają szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, a także podmioty udzielające tej pomocy, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym, efektywnego i skutecznego jej wykorzystania oraz przejrzystości jej udzielania, w przypadku gdy przepisy odrębne nie określają szczegółowego przeznaczenia, warunków lub trybu udzielania tej pomocy.

3. Szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, nieobjętej przepisami, o których mowa w ust. 2, lub innymi przepisami określa akt będący podstawą jej udzielenia.

Art. 4. 1. Politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz polityk publicznych.

2. (uchylony)

3. Polityka rozwoju może być prowadzona również na podstawie instrumentów prawnych i finansowych określonych w odrębnych przepisach.

Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) beneficjent – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, realizującą projekty finansowane z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie projektu;

1a) dokumenty programowe – umowę partnerstwa, programy służące jej realizacji oraz plan strategiczny dla wspólnej polityki rolnej;

2) instytucja zarządzająca – właściwego ministra, ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub, w przypadku regionalnego programu operacyjnego, zarząd województwa, odpowiedzialnych za przygotowanie i realizację programu operacyjnego;

[4)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 239 z 01.08.2006, str. 248, Dz. Urz. UE L 411 z 30.12.2006, str. 6, Dz. Urz. UE L 145 z 07.06.2007, str. 38, Dz. Urz. UE L 301 z 12.11.2008, str. 40, Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 19, Dz. Urz. UE L 94 z 08.04.2009, str. 10, Dz. Urz. UE L 158 z 24.06.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 337 z 20.12.2011, str. 1, Dz. Urz. UE L 112 z 01.07.2012, str. 21, Dz. Urz. UE L 133 z 23.05.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 253 oraz Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 256.

[5)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 259, Dz. Urz. UE L 270 z 15.10.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 200 z 26.07.2016, str. 140, Dz. Urz. UE L 259 z 27.09.2016, str. 79, Dz. Urz. UE L 338 z 13.12.2016, str. 34 oraz Dz. Urz. UE L 129 z 15.05.2017, str. 1.

3) instytucja pośrednicząca – organ administracji publicznej lub inną jednostkę sektora finansów publicznych, której została powierzona, w drodze porozumienia zawartego z instytucją zarządzającą, część zadań związanych z realizacją programu operacyjnego; instytucja pośrednicząca pełni funkcje instytucji pośredniczącej w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25–78);

4) instytucja wdrażająca – podmiot publiczny lub prywatny, któremu na podstawie porozumienia lub umowy została powierzona, w ramach programu operacyjnego, realizacja zadań odnoszących się bezpośrednio do beneficjentów; instytucja wdrażająca (instytucja pośrednicząca II stopnia) pełni również funkcje instytucji pośredniczącej w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999;

4a) instytucja audytowa – organ administracji publicznej funkcjonalnie niezależny od instytucji zarządzającej oraz instytucji certyfikującej, wyznaczony dla każdego programu operacyjnego i odpowiedzialny za weryfikację skutecznego działania systemu zarządzania i kontroli; instytucja audytowa wykonuje zadania, o których mowa w art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999;

4b) (uchylony)

4ba) koncepcja rozwoju kraju – dokument określający wyzwania rozwojowe kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym na okres do 30 lat;

4c) kontrakt terytorialny – umowę określającą cele i przedsięwzięcia priorytetowe, które mają istotne znaczenie dla rozwoju kraju oraz wskazanego w niej województwa, oraz sposób ich koordynacji i warunki realizacji, a także dofinansowanie opracowywanych przez zarząd województwa programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014–2020;

4d) kontrakt programowy – umowę określającą kierunki i warunki dofinansowania programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa, w tym przedsięwzięcia priorytetowe realizowane w tym programie;

4e) kontrakt sektorowy – umowę określającą sposób realizacji, w tym finansowania, programów rozwoju opracowanych przez właściwych ministrów w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie;

4f) porozumienie terytorialne – umowę określającą w szczególności przedsięwzięcia priorytetowe dla rozwoju danego obszaru objętego tym porozumieniem;

5) (uchylony)

6) kwalifikowalność wydatków – spełnienie przez wydatki poniesione w ramach programów operacyjnych kryteriów:

   a) spójności z postanowieniami przyjętego programu operacyjnego,

   b) określonych szczegółowo przez instytucję zarządzającą zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 6,

   c) dodatkowych, przewidzianych dla danego źródła finansowania, w przypadku programów finansowanych ze źródeł zagranicznych;

6a) obszar funkcjonalny – obszar, na którym występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego); szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny;

6b) obszar strategicznej interwencji – określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne;

6c) (uchylony)

7) partnerzy społeczni i gospodarczy – organizacje pracodawców i organizacje związkowe, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2026 r. poz. 836), samorządy zawodowe, izby gospodarcze, organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.[6)]), a także Rada Działalności Pożytku Publicznego;

7a) programy służące realizacji umowy partnerstwa – programy:

a) w zakresie polityki spójności – programy realizowane z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz Funduszu Spójności i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, z wyłączeniem programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej,

b) realizowane z wykorzystaniem funduszy wspierających sektory morski lub rybacki oraz funduszy wspierających sprawy wewnętrzne oraz program rozwoju obszarów wiejskich;

7aa) plan rozwojowy – dokument, o którym mowa w art. 17 ust. 1 rozporządzenia 2021/241, stanowiący podstawę realizacji reform i inwestycji objętych wsparciem ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;

7ab) plan społeczno-klimatyczny – dokument, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/955 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie ustanowienia Społecznego Funduszu Klimatycznego i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/1060 (Dz. Urz. UE L 130 z 16.05.2023, str. 1), stanowiący podstawę realizacji środków i inwestycji objętych wsparciem ze środków Społecznego Funduszu Klimatycznego, o którym mowa w art. 1 tego rozporządzenia;

7ac)[7)] plan partnerstwa krajowego i regionalnego – plan określający uwarunkowania, cele i kierunki wykorzystania środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w perspektywie finansowej 2028–2034;

7b) polityka publiczna – dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w danej dziedzinie lub na danym obszarze, które wynikają bezpośrednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3;

8) (uchylony)

9) projekt – przedsięwzięcie realizowane w ramach programu operacyjnego na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie, zawieranej między beneficjentem a instytucją zarządzającą, instytucją pośredniczącą lub instytucją wdrażającą;

9a) umowa partnerstwa – umowę określającą uwarunkowania, cele i kierunki wykorzystania środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, przygotowaną z udziałem partnerów społecznych i gospodarczych oraz zatwierdzoną przez Komisję Europejską;

10) (uchylony)

11) (uchylony)

12) wsparcie zwrotne – wsparcie finansowe niestanowiące dotacji, podlegające całkowitemu albo częściowemu zwrotowi, przyznawane w szczególności w formie poręczeń, gwarancji lub pożyczek, w tym pożyczek przeznaczonych na nabycie lub objęcie akcji lub udziałów w spółkach;

13) rozporządzenie 2021/241 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17, z późn. zm.[8)]).

Art. 6. 1. Projekt koncepcji rozwoju kraju, projekty strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3, oraz projekty polityk publicznych podlegają konsultacjom w szczególności z: jednostkami samorządu terytorialnego i ich związkami, partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

2. Projekt strategii rozwoju województwa podlega konsultacjom w szczególności z: jednostkami samorządu terytorialnego z obszaru tego województwa i ich związkami, partnerami społecznymi i gospodarczymi, właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

---

6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1871 i 1897, z 2025 r. poz. 619, 620, 621, 622, 1162, 1794, 1837 i 1864 oraz z 2026 r. poz. 187, 203, 328, 370, 635, 637, 821 i 912.

7) Dodany przez art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 4 grudnia 2025 r. o szczególnych zasadach realizacji zadań związanych z inwestycją w zakresie bezpieczeństwa i obronności realizowaną w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. U. poz. 1846), która weszła w życie z dniem 7 stycznia 2026 r.

8) Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 410 z 18.11.2021, str. 197.

3. Projekt strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy podlega konsultacjom w szczególności z: sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami gmin – w przypadku strategii rozwoju ponadlokalnego albo gminy – w przypadku strategii rozwoju gminy, oraz z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

4. Podmiot opracowujący projekt koncepcji rozwoju kraju, projekt strategii rozwoju oraz projekt polityki publicznej ogłasza na swojej stronie internetowej oraz może ogłaszać w prasie odpowiednio o zasięgu krajowym, regionalnym lub lokalnym, informację o konsultacjach, terminie i sposobie przekazywania uwag do projektu oraz terminie i miejscu spotkań konsultacyjnych. Ogłoszenie w prasie zawiera dodatkowo informację o adresie strony internetowej, na której zamieszczono projekt.

5. Opinię o projekcie przekazuje się podmiotowi opracowującemu projekt w sposób określony w ogłoszeniu, w terminie określonym przez ten podmiot, niekrótszym niż 35 dni od dnia ogłoszenia na stronie internetowej informacji, o której mowa w ust. 4. Nieprzekazanie opinii w terminie oznacza rezygnację z jej przedstawienia.

6. W terminie 30 dni od upływu terminu, o którym mowa w ust. 5, podmiot opracowujący projekt przygotowuje sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji, zawierające w szczególności ustosunkowanie się do zgłoszonych uwag wraz z uzasadnieniem, i zamieszcza je na swojej stronie internetowej.

7. Do aktualizacji koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju oraz polityk publicznych stosuje się ust. 1–6.

Art. 6a. Przy opracowywaniu projektu koncepcji rozwoju kraju oraz projektów strategii rozwoju, programów, polityk publicznych i dokumentów programowych stosuje się przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, 875, 1097 i 1157).

Art. 6b. 1. Koordynacja i realizacja procesu ewaluacji polityki rozwoju, o których mowa w art. 3a pkt 4a, polegają w szczególności na:

1) prowadzeniu ewaluacji strategii rozwoju opracowywanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz instrumentów istotnych dla realizacji polityki rozwoju i na tej podstawie formułowaniu wniosków i rekomendacji w zakresie programowania i realizacji polityki rozwoju;

2) opracowywaniu standardów dla ewaluacji strategii rozwoju, dokumentów programowych oraz innych dokumentów.

2. Standardy, o których mowa w ust. 1 pkt 2, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zamieszcza na swojej stronie internetowej.

3. W przypadku utworzenia przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, w urzędzie go obsługującym, krajowej jednostki ewaluacyjnej zadania, o których mowa w ust. 1, wykonuje ta jednostka.

Art. 7. (uchylony)

Art. 8. (uchylony)

Rozdział 1a
Koncepcja rozwoju kraju

Art. 8a. Koncepcja rozwoju kraju zawiera w szczególności:

1) wnioski z analizy trendów rozwojowych zachodzących w kraju;

2) wnioski z analizy trendów rozwojowych zachodzących na świecie i ich potencjalny wpływ na trendy rozwojowe w kraju;

3) scenariusze rozwoju i wyzwania rozwojowe kraju, w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.

Art. 8b. 1. Przygotowanie i uzgadnianie projektu koncepcji rozwoju kraju koordynuje Prezes Rady Ministrów lub wyznaczony przez niego właściwy minister.

2. Koncepcja rozwoju kraju jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

3. Prezes Rady Ministrów informuje Sejm i Senat o przyjęciu przez Radę Ministrów koncepcji rozwoju kraju.

Art. 8c. 1. Koncepcja rozwoju kraju jest aktualizowana, jeżeli taka konieczność wynika ze zmian trendów rozwojowych zachodzących w kraju lub na świecie, przynajmniej raz w okresie swojego obowiązywania.

2. Do aktualizacji koncepcji rozwoju kraju stosuje się art. 8a i art. 8b.

Rozdział 2

Strategie rozwoju

Art. 9. Strategiami rozwoju są:

1) (uchylony)

2) średniookresowa strategia rozwoju kraju – dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, na okres 10–15 lat, oraz szczegółowe działania na okres 4 lat, realizowany przez strategie rozwoju, o których mowa w pkt 3 i 4, oraz za pomocą programów, z uwzględnieniem okresu programowania Unii Europejskiej;

3) inne strategie rozwoju – dokumenty określające podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju, odnoszące się do sektorów, dziedzin, regionów lub rozwoju przestrzennego;

4) strategia rozwoju województwa – dokument, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2026 r. poz. 720);

5) strategia rozwoju gminy – dokument, o którym mowa w art. 10e ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 i 912);

6) strategia rozwoju ponadlokalnego – dokument, o którym mowa w art. 10g ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i w art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz. U. z 2025 r. poz. 186 oraz z 2026 r. poz. 912).

Art. 10. (uchylony)

Art. 10a. 1. Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju, projekt polityki publicznej, projekt programu rozwoju lub projekt programu służącego realizacji umowy partnerstwa przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych.

2. Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przeprowadza uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju – przed jej przyjęciem.

Art. 11. (uchylony)

Art. 12. (uchylony)

Art. 12a. 1. Średniookresowa strategia rozwoju kraju określa w szczególności:

1) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1, przygotowanej na potrzeby tej strategii;

2) zidentyfikowane potencjały i problemy rozwoju, z uwzględnieniem zróżnicowań przestrzennych;

3) strategiczne wyzwania rozwojowe;

4) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;

5) obszary strategicznej interwencji;

6) kierunki interwencji, w tym interwencji podmiotów prowadzących politykę rozwoju, o których mowa w art. 3, oraz działania służące osiągnięciu celów strategicznych rozwoju;

7) oczekiwane rezultaty planowanych interwencji, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;

8) system realizacji strategii;

9) założenia ram finansowych i potencjalne źródła finansowania.

2. Projekt średniookresowej strategii rozwoju kraju opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy z członkami Rady Ministrów i przedkłada go Radzie Ministrów.

3. Średniookresowa strategia rozwoju kraju jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

4. Średniookresowa strategia rozwoju kraju jest aktualizowana, jeżeli taka konieczność wynika ze zmian sytuacji społecznej lub gospodarczej kraju.

5. Do aktualizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju stosuje się ust. 2 i 3.

Art. 13. 1. Strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, są spójne ze średniookresową strategią rozwoju kraju.

1a. Strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, określają w szczególności:

1) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1, przygotowanej na potrzeby danej strategii;

2) zidentyfikowane potencjały i problemy rozwoju, z uwzględnieniem zróżnicowań przestrzennych;

3) strategiczne wyzwania rozwojowe;

4) cele strategiczne rozwoju w zakresie objętym strategią, z uwzględnieniem zróżnicowań przestrzennych;

5) kierunki interwencji, w tym interwencji podmiotów prowadzących politykę rozwoju, o których mowa w art. 3, oraz działania służące osiągnięciu celów strategicznych rozwoju;

6) zakres interwencji na wybranych obszarach strategicznej interwencji;

7) oczekiwane rezultaty planowanych interwencji, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;

8) systemy realizacji strategii;

9) założenia ram finansowych i potencjalne źródła finansowania.

2. Strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, mogą obejmować okres wykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju, jeżeli wynika to ze specyfiki rozwojowej w danym obszarze oraz mogą zawierać elementy inne niż określone w ust. 1, jeżeli wynika to ze zobowiązań międzynarodowych.

3. W przypadku gdy strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, obejmują okres wykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju, w strategiach tych wydziela się okres odpowiadający okresowi obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.

Art. 13a. System realizacji strategii rozwoju zawiera warunki i procedury obowiązujące w realizacji strategii.

Art. 14. 1. Projekt strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, opracowuje właściwy minister z własnej inicjatywy lub w wykonaniu zobowiązania nałożonego przez Radę Ministrów oraz przedkłada go ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu wydania opinii dotyczącej zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz z wymogami określonymi w art. 13 ust. 1a.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wydaje opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3.

3. (uchylony)

4. Właściwy minister przedkłada do rozpatrzenia przez Radę Ministrów projekt strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, wraz z opinią, o której mowa w ust. 1.

5. Strategia rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

6. Strategia rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, podlega aktualizacji, jeżeli jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Do aktualizacji stosuje się ust. 1–5.

7. Przepisów ust. 1–6 nie stosuje się do strategii ponadregionalnej.

Art. 14a. 1. Strategiami rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, odnoszącymi się do regionów są w szczególności:

1) krajowa strategia rozwoju regionalnego;

2) strategia ponadregionalna.

3) (uchylony)

2. Projekt krajowej strategii rozwoju regionalnego opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w konsultacji z jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi, na okres niewykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.

3. (uchylony)

4. Projekt strategii ponadregionalnej mogą opracować wspólnie samorządy województw dla terytorium tych województw.

5. Strategia ponadregionalna jest przyjmowana przez sejmiki właściwych województw w drodze uchwały.

6. Na wspólny wniosek samorządów województw, opracowany i zaakceptowany przez sejmiki tych województw, projekt strategii ponadregionalnej może zostać przekazany ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu jego zaopiniowania i przekazania Radzie Ministrów. Do wydania opinii stosuje się odpowiednio art. 14 ust. 1 i 2.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przedkłada Radzie Ministrów, wraz ze swoją opinią, projekt strategii ponadregionalnej w celu jego przyjęcia.

8. Rada Ministrów przyjmuje strategię ponadregionalną, o której mowa w ust. 7, w drodze uchwały.

9. Strategia ponadregionalna przyjęta przez Radę Ministrów podlega aktualizacji, jeżeli jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Do aktualizacji tej strategii stosuje się odpowiednio ust. 4 i 6–8.

Art. 14b. (uchylony)

Art. 14ba. (uchylony)

Art. 14c. W celu zapewnienia realizacji europejskiej polityki spójności w Polsce tworzy się dokument, o którym mowa w tytule II w rozdziale II rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, zwany dalej „narodową strategią spójności".

Art. 14d. Zasady wieloletniego finansowania realizacji polityki rozwoju określają przepisy o finansach publicznych.

Rozdział 2a

Dokumenty programowe

Art. 14e. 1. Projekt umowy partnerstwa opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy w szczególności z:

1) ministrami właściwymi ze względu na zakres objęty umową partnerstwa;

2) zarządami województw;

3) partnerami społecznymi i gospodarczymi.

2. Projekt umowy partnerstwa opiniuje Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Przy opracowywaniu projektu umowy partnerstwa uwzględnia się strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2–4.

4. Projekt umowy partnerstwa jest przyjmowany przez Radę Ministrów, w drodze uchwały, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego negocjuje z Komisją Europejską przyjęty przez Radę Ministrów projekt umowy partnerstwa.

6. Umowa partnerstwa zatwierdzona przez Komisję Europejską jest przekazywana do wiadomości członkom Rady Ministrów.

7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" komunikat o:

1) podjęciu przez Komisję Europejską decyzji zatwierdzającej umowę partnerstwa;

2) adresie strony internetowej, na której zostanie zamieszczona treść umowy partnerstwa.

8. Przepisy ust. 1–7 stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany umowy partnerstwa.

Art. 14f. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego sporządza sprawozdanie roczne z realizacji umowy partnerstwa w terminie 8 miesięcy od zakończenia każdego roku oraz przedkłada je Komitetowi do spraw Umowy Partnerstwa i Radzie Ministrów do wiadomości.

2. Pierwsze sprawozdanie z realizacji umowy partnerstwa, obejmujące pierwsze dwa lata jej realizacji, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego sporządza w trzecim roku realizacji umowy partnerstwa. Końcowe sprawozdanie z realizacji umowy partnerstwa minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego sporządza w trzecim roku następującym po okresie realizacji umowy partnerstwa.

3. (uchylony)

4. (uchylony)

5. (uchylony)

Art. 14g. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego:

1) koordynuje przygotowanie programów służących realizacji umowy partnerstwa;

2) może inicjować programy służące realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności i ich zmiany, opracowywane przez zarząd województwa;

3) opracowuje programy służące realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności;

4) opiniuje, co do zgodności z umową partnerstwa, projekty programów służących realizacji umowy partnerstwa oraz ich zmiany.

2. Koordynacja przygotowania programów służących realizacji umowy partnerstwa polega na:

1) monitorowaniu stanu przygotowania tych programów;

2) zapewnieniu spójnego i komplementarnego systemu informacji i promocji tych programów.

3. Koordynacja przygotowania programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, o której mowa w ust. 1 pkt 1, polega w szczególności na:

1) reprezentowaniu Rzeczypospolitej Polskiej w kontaktach z Komisją Europejską;

2) prowadzeniu, we współpracy z właściwymi ministrami i zarządami województw, negocjacji z Komisją Europejską mających na celu uzgodnienie treści tych programów oraz ich zmian;

3) proponowaniu podmiotów, które mają być odpowiedzialne za zarządzanie i kontrolę tych programów.

4. Minister właściwy do spraw rybołówstwa oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych opracowują programy służące realizacji umowy partnerstwa realizowane z wykorzystaniem odpowiednio środków funduszy wspierających sektory morski lub rybacki oraz funduszy wspierających sprawy wewnętrzne, a także:

1) reprezentują Rzeczpospolitą Polską w kontaktach z Komisją Europejską;

2) prowadzą negocjacje z Komisją Europejską mające na celu uzgodnienie treści tych programów;

3) proponują podmioty, które mają być odpowiedzialne za zarządzanie i kontrolę tych programów.

4a. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi opracowuje program rozwoju obszarów wiejskich oraz plan strategiczny dla wspólnej polityki rolnej, a także:

1) reprezentuje Rzeczpospolitą Polską w kontaktach z Komisją Europejską;

2) prowadzi negocjacje z Komisją Europejską mające na celu uzgodnienie treści tego programu oraz planu;

3) proponuje podmioty, które mają być odpowiedzialne za zarządzanie i kontrolę tego programu oraz planu.

4b. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego opracowuje program służący realizacji umowy partnerstwa realizowany z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej, a także:

1) reprezentuje Rzeczpospolitą Polską w kontaktach z Komisją Europejską;

2) prowadzi negocjacje z Komisją Europejską mające na celu uzgodnienie treści tego programu;

3) proponuje podmioty, które mają być odpowiedzialne za zarządzanie i kontrolę tego programu.

5. Zarząd województwa opracowuje dla danego województwa program służący realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności.

Art. 14h. Właściwy organ przy opracowaniu programu służącego realizacji umowy partnerstwa albo planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej, o których mowa w art. 14g ust. 4 i 4a, uwzględnia ustalenia umowy partnerstwa.

Art. 14i. Program służący realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności określa w szczególności:

1) wybrane cele przewidziane do osiągnięcia zgodnie z umową partnerstwa oraz uzasadnienie ich wyboru, z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych lub regionalnych oraz przewidywanej trafności, spójności, skuteczności i efektywności realizacji programu, o ile taka ewaluacja była przygotowana;

2) oczekiwane rezultaty, które mają zostać osiągnięte przez realizację tego programu;

3) opis działań, które mogą uzyskać dofinansowanie w ramach tego programu;

4) plan finansowy;

5) system instytucjonalny określający instytucje i podmioty zaangażowane w realizację programu oraz ich powiązania.

Art. 14j. 1. Projekt programu służącego realizacji umowy partnerstwa opracowany przez:

1) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, ministra właściwego do spraw rybołówstwa, ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, jest przyjmowany przez Radę Ministrów,

2) zarząd województwa, jest przyjmowany przez zarząd województwa

– w drodze uchwały, po uzyskaniu opinii, o której mowa w art. 14g ust. 1 pkt 4, przed skierowaniem do przyjęcia przez Komisję Europejską.

2. Programy służące realizacji umowy partnerstwa:

1) w zakresie polityki spójności, po przyjęciu przez Komisję Europejską, są przekazywane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego,

2) realizowane z wykorzystaniem środków funduszy wspierających sektory morski lub rybacki, funduszy wspierających sprawy wewnętrzne oraz środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej, a także program rozwoju obszarów wiejskich, po przyjęciu przez Komisję Europejską, są przekazywane odpowiednio przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego lub ministra właściwego do spraw rozwoju wsi

– do wiadomości członkom Rady Ministrów.

Art. 14k. Do programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności stosuje się odpowiednio przepisy art. 19a i art. 20 ust. 2a i 3.

Art. 14ka. 1. Propozycje zmian programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności opracowuje właściwa instytucja zarządzająca tym programem oraz przedkłada je:

1) komitetowi monitorującemu odpowiedzialnemu za monitorowanie wdrażania i realizacji programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności do zatwierdzenia oraz

2) ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu wyrażenia opinii.

2. Po zatwierdzeniu zmian oraz uzyskaniu opinii, o której mowa w art. 14g ust. 1 pkt 4, zmiany programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, są przyjmowane przez Radę Ministrów, w drodze uchwały, przed skierowaniem do przyjęcia przez Komisję Europejską.

3. Rada Ministrów może, w drodze uchwały, upoważnić ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego do przyjmowania zmian programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, w zakresie określonym w upoważnieniu.

4. Zmiany, o których mowa w ust. 3, mogą dotyczyć elementów nieobjętych decyzją Komisji Europejskiej przyjmującą program.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego informuje Radę Ministrów o wszelkich zmianach, o których mowa w ust. 3, w terminie miesiąca od ich zatwierdzenia przez komitet monitorujący odpowiedzialny za monitorowanie wdrażania i realizacji programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności.

6. Po zatwierdzeniu zmian oraz uzyskaniu opinii, o której mowa w art. 14g ust. 1 pkt 4, zmiany programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa, są przyjmowane przez zarząd województwa, w drodze uchwały, przed skierowaniem do przyjęcia przez Komisję Europejską.

Art. 14kb. Instytucja zarządzająca programem służącym realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności:

1) podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz na portalu internetowym dostarczającym informacje na temat wszystkich programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, ten program oraz jego zmiany, a także termin, od którego program lub jego zmiany są stosowane;

2) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat o adresie strony internetowej oraz portalu, o których mowa w pkt 1, na których zostaną zamieszczone ten program oraz jego zmiany, a także o terminie, od którego program lub jego zmiany są stosowane – w przypadku programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, a w przypadku programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa – w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Art. 14kc. 1. Projekt zmiany programu rozwoju obszarów wiejskich opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi, po zasięgnięciu opinii komitetu monitorującego, o którym mowa w art. 47 rozporządzenia nr 1303/2013.

2. Projekt zmiany programu rozwoju obszarów wiejskich, po uzyskaniu opinii, o której mowa w art. 14g ust. 1 pkt 4, jest przyjmowany przez Radę Ministrów w drodze uchwały, a następnie jest przekazywany przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi Komisji Europejskiej.

2a. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi współpracuje z Komisją Europejską w zakresie oceny przekazanego jej projektu zmiany programu rozwoju obszarów wiejskich.

3. Zmiana programu rozwoju obszarów wiejskich po:

1) zatwierdzeniu przez Komisję Europejską tej zmiany – w przypadku, o którym mowa w art. 11 lit. a i b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.),

2) poinformowaniu Komisji Europejskiej o tej zmianie – w przypadku, o którym mowa w art. 11 lit. c rozporządzenia wymienionego w pkt 1

– jest przekazywana przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi do wiadomości członkom Rady Ministrów.

4. Rada Ministrów może, w drodze uchwały, upoważnić ministra właściwego do spraw rozwoju wsi do przyjmowania projektów zmian programu rozwoju obszarów wiejskich w zakresie, o którym mowa w art. 11 lit. c rozporządzenia wymienionego w ust. 3 pkt 1.

Art. 14kca. 1. Projekt zmiany planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi, po zasięgnięciu opinii komitetu monitorującego, o którym mowa w art. 124 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/2115".

2. Projekt zmiany planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej jest przyjmowany przez Radę Ministrów w drodze uchwały, a następnie jest przekazywany przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi Komisji Europejskiej.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi współpracuje z Komisją Europejską w zakresie oceny przekazanego jej projektu zmiany planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej.

4. Zmiana planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej po:

1) zatwierdzeniu przez Komisję Europejską tej zmiany – w przypadku, o którym mowa w art. 119 ust. 4 rozporządzenia 2021/2115,

2) poinformowaniu Komisji Europejskiej o tej zmianie – w przypadku, o którym mowa w art. 119 ust. 9 rozporządzenia 2021/2115

– jest przekazywana przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi do wiadomości członkom Rady Ministrów.

5. Rada Ministrów może, w drodze uchwały, upoważnić ministra właściwego do spraw rozwoju wsi do przyjmowania projektów zmian planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej w zakresie, o którym mowa w art. 119 ust. 9 lub 12 rozporządzenia 2021/2115.

Art. 14kd. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi:

1) podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej program rozwoju obszarów wiejskich i plan strategiczny dla wspólnej polityki rolnej oraz ich zmiany;

2) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" komunikat o:

   a) zatwierdzeniu przez Komisję Europejską programu rozwoju obszarów wiejskich i planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej oraz ich zmian, jeżeli wymagały zatwierdzenia przez Komisję Europejską,

   b) adresie strony internetowej, na której zostały zamieszczone program rozwoju obszarów wiejskich i plan strategiczny dla wspólnej polityki rolnej oraz ich zmiany.

Art. 14ke. 1. Projekt zmiany programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury opracowuje minister właściwy do spraw rybołówstwa, po zasięgnięciu opinii komitetu monitorującego odpowiedzialnego za monitorowanie wdrażania i realizacji tego programu.

2. Projekt zmiany programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, po uzyskaniu opinii, o której mowa w art. 14g ust. 1 pkt 4, jest przyjmowany przez Radę Ministrów w drodze uchwały, a następnie jest przekazywany przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa Komisji Europejskiej.

3. Zmiana programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury po jej zatwierdzeniu przez Komisję Europejską jest przekazywana przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa do wiadomości członkom Rady Ministrów.

Art. 14kf. Minister właściwy do spraw rybołówstwa:

1) podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej program realizowany z wykorzystaniem środków z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego i program realizowany z wykorzystaniem środków z Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury oraz ich zmiany;

2) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat o:

   a) zatwierdzeniu przez Komisję Europejską programu realizowanego z wykorzystaniem środków z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego i programu realizowanego z wykorzystaniem środków z Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury oraz ich zmian,

   b) adresie strony internetowej, na której zostały zamieszczone program realizowany z wykorzystaniem środków z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego i program realizowany z wykorzystaniem środków z Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury oraz ich zmiany.

Art. 14kg. Projekt zmiany programu realizowanego z wykorzystaniem środków funduszy wspierających sprawy wewnętrzne opracowuje minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii komitetu monitorującego odpowiedzialnego za monitorowanie wdrażania i realizacji tego programu.

Art. 14kh. 1. Projekt zmiany programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej opracowuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, po zasięgnięciu opinii komitetu monitorującego odpowiedzialnego za monitorowanie wdrażania i realizacji tego programu, o ile taki komitet został powołany.

2. Projekt zmiany programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej, po uzyskaniu opinii, o której mowa w art. 14g ust. 1 pkt 4, jest przyjmowany przez Radę Ministrów w drodze uchwały, a następnie jest przekazywany przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego Komisji Europejskiej.

3. Zmiana programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej, odpowiednio po zatwierdzeniu przez Komisję Europejską albo po poinformowaniu Komisji Europejskiej, jest przekazywana przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do wiadomości członkom Rady Ministrów.

4. Rada Ministrów może, w drodze uchwały, upoważnić ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do przyjmowania zmian programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej w zakresie zmian o typograficznym lub redakcyjnym charakterze.

Art. 14ki. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego:

1) podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej program realizowany z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej oraz jego zmiany;

2) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat o:

   a) zatwierdzeniu przez Komisję Europejską programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej oraz jego zmian, jeżeli wymagały zatwierdzenia przez Komisję Europejską,

   b) adresie strony internetowej, na której został zamieszczony program realizowany z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej oraz jego zmiany.

Art. 14l. 1. W celu zapewnienia koordynacji i monitorowania realizacji umowy partnerstwa, w szczególności programów służących jej realizacji, tworzy się Komitet do spraw Umowy Partnerstwa.

2. Do zadań Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa należy w szczególności:

1) przegląd realizacji umowy partnerstwa i programów służących realizacji umowy partnerstwa z punktu widzenia postępów w osiąganiu celów tej umowy;

2) formułowanie propozycji zmian umowy partnerstwa;

3) analizowanie sytuacji, które wpływają na realizację umowy partnerstwa, oraz wskazywanie zagadnień o charakterze horyzontalnym związanych z jej realizacją wymagających ewaluacji;

4) w przypadku stwierdzenia opóźnień lub problemów systemowych związanych z realizacją umowy partnerstwa wydawanie dla instytucji zarządzających programami służącymi realizacji umowy partnerstwa rekomendacji dotyczących w szczególności poprawy efektywności tych programów w zakresie osiągania jej celów, w tym działań naprawczych, związanych z wypełnieniem warunków wynikających z członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej;

5) opiniowanie strategii komunikacji polityki spójności oraz jej zmian.

3. Komitetowi do spraw Umowy Partnerstwa przewodniczy minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

4. (uchylony)

5. Przewodniczący Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa może powoływać podkomitety, określając zakres ich zadań.

6. W skład Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa wchodzą:

1) przedstawiciele instytucji zarządzających programami służącymi realizacji umowy partnerstwa;

2) przedstawiciele ministrów właściwych ze względu na zakres objęty umową partnerstwa;

3) przedstawiciel ministra właściwego do spraw finansów publicznych;

4) przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarki;

5) przedstawiciel Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;

6) 3 przedstawicieli strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;

7) przedstawiciele partnerów społecznych i gospodarczych.

7. Przewodniczący Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa powołuje i odwołuje jego członków zapewniając, przy uwzględnieniu zasady partnerstwa, aby przedstawiciele:

1) strony samorządowej, z uwzględnieniem przedstawicieli strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,

2) strony rządowej,

3) partnerów społecznych i gospodarczych

– stanowili po 1/3 składu Komitetu.

8. Komitet do spraw Umowy Partnerstwa jest powoływany na okres realizacji umowy partnerstwa.

9. Tryb pracy Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa określa regulamin, przyjmowany, w drodze uchwały, przez Komitet zwykłą większością głosów.

10. Obsługę kancelaryjno-administracyjną Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Rozdział 2aa

Plan rozwojowy

Art. 14la. Użyte w niniejszym rozdziale określenia oznaczają:

1) instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji – ministra kierującego działem administracji rządowej, któremu zgodnie z planem rozwojowym zostało powierzone zadanie realizacji inwestycji;

2) instytucja odpowiedzialna za realizację reformy – ministra kierującego działem administracji rządowej albo inny podmiot, któremu zgodnie z planem rozwojowym zostało powierzone zadanie realizacji reformy;

3) inwestycja – inwestycję w rozumieniu rozporządzenia 2021/241, odpowiadającą inwestycji, programowi, projektowi, projektowi indywidualnemu, działaniu, lub ich zespołowi, wskazanym w ramach planu rozwojowego, zmierzającą do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji;

4) jednostka wspierająca plan rozwojowy – podmiot, któremu w drodze porozumienia albo umowy zawartych z instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji została powierzona realizacja części zadań związanych z realizacją inwestycji, w szczególności samorząd województwa;

5) kamienie milowe – kamienie milowe, o których mowa w art. 2 pkt 4 rozporządzenia 2021/241;

6) ostateczny odbiorca wsparcia – podmiot realizujący przedsięwzięcie;

7) podwójne finansowanie – deklarowanie do rozliczenia w ramach planu rozwojowego wydatków zadeklarowanych wcześniej w ramach tego planu lub jako kwalifikowalne w innych programach unijnych;

8) przedsięwzięcie – element inwestycji realizowany przez ostatecznego odbiorcę wsparcia, zmierzający do osiągnięcia założonego celu inwestycji;

9) reforma – reformę w rozumieniu rozporządzenia 2021/241, zmierzającą do osiągnięcia założonego celu określonego kamieniami milowymi, o których mowa w art. 2 pkt 4 rozporządzenia 2021/241, w dziedzinie objętej określonym działem lub działami administracji rządowej;

10) system teleinformatyczny – system teleinformatyczny służący wymianie danych dotyczących reform i inwestycji między instytucją odpowiedzialną za realizację reformy lub instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji a ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, udostępniony przez tego ministra;

11) wskaźniki – wartości docelowe, o których mowa w art. 2 pkt 4 rozporządzenia 2021/241.

Art. 14lb. 1. Projekt planu rozwojowego opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy z właściwymi ministrami, zarządami województw oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi. Plan rozwojowy jest przyjmowany przez Radę Ministrów, w drodze uchwały, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

2. Przy opracowywaniu projektu planu rozwojowego uwzględnia się strategie rozwoju, o których mowa w art. 9.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany planu rozwojowego.

Art. 14lc. 1. W zakresie, w jakim w ramach planu rozwojowego jest udzielana:

1) pomoc publiczna w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

2) pomoc *de minimis* lub

3) pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie

– zastosowanie mają szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy.

2. Podmiotami udzielającymi pomocy, o której mowa w ust. 1, są instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji lub jednostki wspierające plan rozwojowy, a także inne podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

3. Podmiotami udzielającymi pomocy mogą być również inne podmioty określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ust. 4.

4. Właściwy minister pełniący funkcję instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji w zakresie, w jakim pomoc, o której mowa w ust. 1, ma być udzielana w ramach inwestycji, może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania tej pomocy, a także podmioty jej udzielające, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym, efektywnego i skutecznego jej wykorzystania oraz przejrzystości jej udzielania, w przypadku gdy odrębne przepisy nie określają szczegółowego przeznaczenia, warunków lub trybu udzielania tej pomocy.

5. Szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, nieobjętej przepisami, o których mowa w ust. 4, lub innymi przepisami określa akt będący podstawą jej udzielenia.

Art. 14ld. 1. Podstawę systemu realizacji planu rozwojowego stanowią w szczególności przepisy prawa określające procedury działania podmiotów uczestniczących w realizacji planu rozwojowego, w tym realizacji reform lub inwestycji, oraz plan rozwojowy.

2. Reforma lub inwestycja są realizowane na podstawie przepisów właściwych dla działu administracji rządowej, w ramach którego jest realizowana reforma lub inwestycja.

3. W zakresie nieuregulowanym w przepisach właściwych, o których mowa w ust. 2, do realizacji reformy lub inwestycji lub ich części stosuje się przepisy ustawy.

Art. 14le. 1. Za koordynację realizacji planu rozwojowego odpowiada minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

2. Koordynacja, o której mowa w ust. 1, polega w szczególności na:

1) reprezentowaniu Rzeczypospolitej Polskiej w kontaktach z Komisją Europejską i innymi instytucjami europejskimi w zakresie związanym z realizacją planu rozwojowego;

2) zawieraniu porozumień o realizacji reform i porozumień o realizacji inwestycji odpowiednio z instytucjami odpowiedzialnymi za realizację reform i instytucjami odpowiedzialnymi za realizację inwestycji;

3) monitorowaniu realizacji planu rozwojowego oraz wydawaniu zaleceń dotyczących osiągania kamieni milowych i wskaźników w ramach poszczególnych reform i inwestycji;

4) wydawaniu wytycznych dotyczących warunków i procedur wdrażania planu rozwojowego, skierowanych do instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji, instytucji odpowiedzialnych za realizację reformy oraz jednostek wspierających plan rozwojowy;

5) występowaniu do Polskiego Funduszu Rozwoju Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, zwanego dalej „PFR", o wstrzymanie wypłat instytucjom odpowiedzialnym za realizację inwestycji w przypadku braku realizacji lub niepełnej realizacji zaleceń, o których mowa w pkt 3;

6) występowaniu do ministra właściwego do spraw finansów publicznych o wstrzymanie wypłat instytucjom odpowiedzialnym za realizację inwestycji, których realizacja jest finansowana z wykorzystaniem środków pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, w przypadku braku realizacji lub niepełnej realizacji zaleceń, o których mowa w pkt 3;

7) przygotowywaniu we współpracy z ministrem właściwym do spraw gospodarki sprawozdań z realizacji planu rozwojowego i ich przekazywaniu do Komisji Europejskiej na zasadach określonych w art. 27 rozporządzenia 2021/241;

8) wnioskowaniu o płatności do Komisji Europejskiej na zasadach określonych w art. 24 ust. 2 rozporządzenia 2021/241;

9) sporządzaniu i przekazywaniu do Komisji Europejskiej, zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. c rozporządzenia 2021/241, deklaracji zarządczej oraz podsumowania przeprowadzonych audytów;

10) opracowaniu strategii promocji i informacji w związku z realizacją planu rozwojowego, w tym prowadzenie strony internetowej dedykowanej planowi rozwojowemu.

3. Porozumienia, o których mowa w ust. 2 pkt 2, zawierają w szczególności:

1) wskazanie reformy lub inwestycji oraz terminy osiągania kamieni milowych i wskaźników, a w przypadku inwestycji także cele, na jakie mają zostać przeznaczone środki;

2) opis działań wykonywanych bezpośrednio przez instytucję odpowiedzialną za realizację reformy albo przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji lub jednostkę wspierającą plan rozwojowy, w ramach realizowanej przez tę instytucję lub jednostkę reformy albo inwestycji;

3) harmonogram wydatków ponoszonych na realizację działań, o których mowa w pkt 2, przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji lub jednostkę wspierającą plan rozwojowy;

4) wysokość środków przeznaczonych na realizację inwestycji wyrażoną:

   a) w złotych,

   b) w złotych lub w euro, w zależności od waluty, w jakiej przewidziano finansowanie inwestycji – w przypadku inwestycji realizowanych w formie, o której mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1

   – w tym wysokość środków przeznaczonych na wydatki ponoszone na realizację działań, o których mowa w pkt 2, przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji lub jednostkę wspierającą plan rozwojowy;

5) termin i sposób weryfikacji realizacji reform i kamieni milowych albo inwestycji i wskaźników;

6) warunki i terminy zwrotu środków przeznaczonych na wydatki ponoszone na realizację działań, o których mowa w pkt 2, przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji, pobranych i niewydatkowanych.

4. W przypadku realizacji inwestycji finansowanej w formie wsparcia zwrotnego, w tym wsparcia zwrotnego w formie pożyczek, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1, porozumienie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, określa także zasady realizacji tego rodzaju inwestycji.

5. W przypadku gdy minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego jest instytucją odpowiedzialną za realizację reformy lub instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji, podejmuje decyzję o realizacji reformy lub decyzję o realizacji inwestycji. Do decyzji przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 14lf. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonuje, o ile ustawa nie stanowi inaczej, zadania państwa członkowskiego określone w przepisach rozporządzenia 2021/241, w tym w zakresie negocjacji i podpisania umowy, o której mowa w art. 15 ust. 2 rozporządzenia 2021/241, oraz umowy, o której mowa w art. 23 ust. 1 rozporządzenia 2021/241.

Art. 14lg. Do zadań instytucji odpowiedzialnej za realizację reformy należy w szczególności:

1) realizacja reformy zgodnie z ustalonymi kamieniami milowymi;

2) zapewnienie aktualności i poprawności danych służących do monitorowania realizacji reformy;

3) prowadzenie kontroli realizacji reformy;

4) zapewnienie, że wszystkie podmioty zaangażowane w realizację reformy poddały się kontroli i realizowały obowiązki wynikające z rozporządzenia 2021/241;

5) przekazywanie informacji niezbędnych do audytu reformy zgodnie z wymogami wynikającymi z rozporządzenia 2021/214;

6) zapewnienie mechanizmów zapobiegania konfliktowi interesów, korupcji i nadużyciom finansowym;

7) monitorowanie realizacji reformy i inwestycji związanych z reformą.

Art. 14lh. Do zadań instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji należy w szczególności:

1) realizacja inwestycji zgodnie z ustalonymi wskaźnikami;

2) zapewnienie aktualności i poprawności danych służących do monitorowania realizacji inwestycji;

3) prowadzenie kontroli realizacji inwestycji;

4) zapewnienie, że wszystkie podmioty zaangażowane w realizację inwestycji poddały się kontroli i realizowały obowiązki wynikające z rozporządzenia 2021/241;

5) przekazywanie informacji niezbędnych do audytu inwestycji zgodnie z wymogami wynikającymi z rozporządzenia 2021/241;

6) wybór przedsięwzięć do objęcia wsparciem ze środków planu rozwojowego;

7) zawieranie z ostatecznymi odbiorcami wsparcia umów o objęcie wsparciem ze środków planu rozwojowego;

8) zapewnienie mechanizmów zapobiegania konfliktowi interesów, korupcji i nadużyciom finansowym;

9) stosowanie mechanizmów unikania podwójnego finansowania;

10) wydawanie decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację przedsięwzięć;

11) monitorowanie postępów realizacji inwestycji;

12) zapewnienie skutecznej realizacji obowiązków, o których mowa w art. 129 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylającego rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz. Urz. UE L 193 z 30.07.2018, str. 1).

Art. 14li. 1. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji może powierzyć, w drodze porozumienia lub umowy, realizację części zadań związanych z realizacją inwestycji jednostce wspierającej plan rozwojowy. Porozumienie lub umowa mogą być zawierane z więcej niż jedną jednostką wspierającą plan rozwojowy.

2. Porozumienie lub umowa, o których mowa w ust. 1, określają w szczególności szczegółowy zakres powierzonych zadań oraz zasady odpowiedzialności za ich nieprawidłową realizację.

3. Powierzenie jednostce wspierającej plan rozwojowy zadań, o których mowa w ust. 2, nie wyłącza odpowiedzialności instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji.

Art. 14lj. 1. W przypadku inwestycji finansowanych w formie wsparcia zwrotnego, w tym wsparcia zwrotnego w formie pożyczek, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1, zadania związane z realizacją inwestycji realizuje:

1) instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji;

2) Bank Gospodarstwa Krajowego, na podstawie i w zakresie umowy zawartej z instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji;

3) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, na podstawie i w zakresie umowy zawartej z instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji.

2. Umowa, o której mowa odpowiednio w ust. 1 pkt 2 i 3, określa w szczególności:

1) strategię inwestycyjną, w tym opis sposobu jej wdrażania;

2) formy oraz szczegółowe warunki udzielanego wsparcia;

3) cele i wskaźniki inwestycji;

4) postanowienia umożliwiające monitorowanie realizacji inwestycji, w tym sprawozdanie z osiągniecia wskaźników;

5) zobowiązanie do wytwarzania i przechowywania dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli i audytu;

6) warunki zarządzania odsetkami i innymi przychodami i zyskami powstałymi na skutek obrotu środkami;

7) wynagrodzenie za zarządzanie środkami;

8) postanowienia dotyczące ponownego wykorzystania środków;

9) warunki całkowitego lub częściowego wycofania środków;

9a) warunki i terminy zwrotu środków, w tym środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości lub w sposób nienależny;

10) warunki wyboru pośredników finansowych, z wyłączeniem inwestycji finansowanych w formie pożyczek, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1.

Art. 14lja. 1. Podmioty realizujące zadania związane z realizacją inwestycji, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1, mogą zaciągać zobowiązania w danym roku, zgodnie z umowami o objęcie przedsięwzięcia wsparciem zwrotnym zawartymi z ostatecznymi odbiorcami wsparcia, do wysokości środków przeznaczonych na realizację inwestycji określonej w porozumieniach, o których mowa w art. 14le ust. 2 pkt 2, jednak niewyższej niż kwota, do której mogą być udzielane pożyczki w danym roku, określonej w ustawie budżetowej na ten rok, z uwzględnieniem art. 14ll ust. 7.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego dokonuje podziału kwoty, do której mogą być udzielane pożyczki w danym roku, określonej w ustawie budżetowej na ten rok, na poszczególne inwestycje, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1, informując o tym instytucje odpowiedzialne za realizację tych inwestycji oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przedstawia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału informację o wysokości zobowiązań wynikających z umów, o których mowa w ust. 1.

Art. 14lk. 1. Realizacja planu rozwojowego podlega monitorowaniu przez Komitet Monitorujący do spraw planu rozwojowego, zwany dalej „Komitetem”.

2. Komitet jest powoływany w drodze zarządzenia przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

3. W skład Komitetu wchodzą przedstawiciele:

1) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;

2) ministra właściwego do spraw finansów publicznych;

3) ministra właściwego do spraw gospodarki;

4) instytucji odpowiedzialnych za realizację reform;

5) instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji;

6) ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego tworzących stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;

7) organizacji związkowych i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego;

8) organizacji pozarządowych, w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 oraz z 2026 r. poz. 1040), wskazani przez Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz wskazani przez Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem;

9) organizacji promujących prawa podstawowe oraz niedyskryminację;

10) środowiska naukowego, rekomendowani przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

4. Komitet składa się z niewięcej niż 70 przedstawicieli podmiotów, o których mowa w ust. 3.

5. Przedstawiciele podmiotów, o których mowa w ust. 3 pkt 6–10, stanowią co najmniej połowę składu Komitetu.

6. Rodzaj organizacji pozarządowych podlegających wskazaniu odpowiednio przez Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz przez Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem oraz liczbę przedstawicieli tych organizacji, organizacje, o których mowa w ust. 3 pkt 9, i liczbę ich przedstawicieli, oraz liczbę przedstawicieli środowiska naukowego, o których mowa w ust. 3 pkt 10, określa minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

7. Na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego:

1) Rada Działalności Pożytku Publicznego oraz Rada Dialogu z Młodym Pokoleniem wskazują organizacje pozarządowe oraz przedstawicieli tych organizacji,

2) organizacje, o których mowa w ust. 3 pkt 9, wskazują swoich przedstawicieli,

3) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego wskazuje przedstawicieli środowiska naukowego, o których mowa w ust. 3 pkt 10

– w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

8. W przypadku uchybienia terminowi, o którym mowa w ust. 7, albo gdy wskazano:

1) organizacje pozarządowe, o których mowa w ust. 3 pkt 8, innego rodzaju lub ich przedstawicieli w innej liczbie, niż określono we wniosku, albo

2) inną niż określona we wniosku liczbę przedstawicieli organizacji, o których mowa w ust. 3 pkt 9, albo

3) inną niż określona we wniosku liczbę przedstawicieli środowiska naukowego, o których mowa w ust. 3 pkt 10

– przedstawicieli podmiotów, o których mowa odpowiednio w pkt 1–3, wskazuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

9. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego występuje do podmiotów, o których mowa w ust. 3 pkt 2–7, z wnioskiem o wyznaczenie przedstawicieli wchodzących w skład Komitetu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

10. Zmiana przedstawiciela wchodzącego w skład Komitetu następuje na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 3 pkt 2–10, oraz w przypadkach wywołujących uzasadnione wątpliwości co do prawidłowego wykonywania obowiązków przedstawiciela, określonych w regulaminie Komitetu, w szczególności w przypadku, gdy w stosunku do przedstawiciela został wydany prawomocny wyrok skazujący za popełnienie przestępstwa umyślnego lub umyślnego przestępstwa skarbowego.

11. Do zadań Komitetu należy w szczególności:

1) przegląd realizacji planu rozwojowego i poszczególnych reform i inwestycji z punktu widzenia postępów w osiąganiu wskaźników i kamieni milowych;

2) w przypadku stwierdzenia opóźnień lub problemów systemowych związanych z realizacją planu rozwojowego, poszczególnych reform lub inwestycji, wydawanie dla instytucji odpowiedzialnych za realizację reform lub instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji rekomendacji dotyczących w szczególności poprawy efektywności tych reform lub inwestycji w zakresie osiągania ich kamieni milowych lub wskaźników, w tym rekomendacji dotyczących działań naprawczych;

3) analizowanie sytuacji, które wpływają na realizację planu rozwojowego, oraz wskazywanie zagadnień, które wymagają dodatkowej analizy lub ewaluacji;

4) analizowanie sposobu realizacji inwestycji w ramach planu rozwojowego, w tym analiza wpływu terytorialnego interwencji realizowanych ze środków planu rozwojowego pod względem potrzeb i potencjałów poszczególnych obszarów;

5) analizowanie zasad wyboru przedsięwzięć, równego dostępu do informacji oraz równego traktowania podmiotów, o których mowa w art. 14lza ust. 1 i 2;

6) analizowanie działań komunikacyjnych i informacyjnych dotyczących planu rozwojowego oraz w przypadku stwierdzenia problemów z ich efektywnością formułowanie rekomendacji w zakresie ich poprawy;

7) opiniowanie propozycji zmian planu rozwojowego;

8) opiniowanie sprawozdań z realizacji planu rozwojowego.

12. Komitetowi przewodniczy przedstawiciel ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, wskazany przez tego ministra jako przewodniczący Komitetu.

13. Komitet działa na podstawie przyjętego przez siebie regulaminu.

14. Regulamin Komitetu może określać w szczególności skład i zadania podkomitetów monitorujących do spraw planu rozwojowego.

15. Komitet podejmuje uchwały zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy przedstawicieli podmiotów, o których mowa w ust. 3. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego Komitetu.

16. Obsługę organizacyjną Komitetu sprawuje urząd obsługujący ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Art. 14ll. 1. Inwestycje w ramach planu rozwojowego, których realizacja jest finansowana ze środków wsparcia bezzwrotnego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2021/241, w zakresie objętym finansowaniem z tego wsparcia, są finansowane ze środków pochodzących z budżetu środków europejskich lub ze środków PFR, o których mowa w art. 16a ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz. U. z 2026 r. poz. 9 i 633).

1a.[9)] Inwestycje związane z wniesieniem wkładu państwa członkowskiego do programów zarządzanych centralnie przez Komisję Europejską są finansowane bezpośrednio ze środków wsparcia bezzwrotnego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2021/241, otrzymanych i przekazywanych w euro.

1b.[9)] Sposób realizacji oraz tryb finansowania inwestycji, o których mowa w ust. 1a, określa umowa zawarta przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji z Komisją Europejską.

1c.[9)] Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje środki w euro na finansowanie inwestycji, o których mowa w ust. 1a, na odrębny rachunek instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji, na wniosek tej instytucji.

2. Inwestycje w ramach planu rozwojowego, których realizacja jest finansowana z wykorzystaniem środków pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, w zakresie objętym finansowaniem z tej pożyczki, mogą być finansowane z budżetu państwa w formie:

1) wsparcia zwrotnego przyznawanego w formie pożyczki, na zasadach określonych w niniejszej ustawie;

2) wsparcia o charakterze bezzwrotnym, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.[10)]), do wysokości określonej w ustawie budżetowej na dany rok;

3)[11)] wsparcia zwrotnego przez powierzenie Bankowi Gospodarstwa Krajowego środków na realizację inwestycji A2.7.1, o której mowa w załączniku do decyzji wykonawczej Rady nr 9590/25 z dnia 17 czerwca 2025 r. zmieniającej decyzję wykonawczą z dnia 17 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski, wydanej na podstawie art. 20 ust. 1 rozporządzenia 2021/241, w celu ich wniesienia do Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 grudnia 2025 r. o szczególnych zasadach realizacji zadań związanych z inwestycją w zakresie bezpieczeństwa i obronności realizowaną w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. U. poz. 1846).

3. Wsparcie zwrotne przyznawane w formie pożyczki, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, może podlegać umorzeniu.

3a.[12)] Pożyczki w ramach wsparcia zwrotnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, mogą podlegać umorzeniu na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 4 grudnia 2025 r. o szczególnych zasadach realizacji zadań związanych z inwestycją w zakresie bezpieczeństwa i obronności realizowaną w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

4. W budżecie państwa tworzy się rezerwę celową na wydatki, o których mowa w ust. 2 pkt 2. Podziału rezerwy celowej dokonuje się na wniosek właściwego dysponenta części budżetowej zaakceptowany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

5. Wsparcie o charakterze bezzwrotnym, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, jest udzielane w latach 2022–2026.

6.[13)] Wsparcie o charakterze bezzwrotnym, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, oraz wartość umorzonych pożyczek, o których mowa w ust. 2 pkt 1, i umorzonych pożyczek w ramach wsparcia zwrotnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, nie mogą przekroczyć równowartości w złotych kwoty 2,067 mld euro.

6a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może udzielić zapewnienia finansowania z rezerwy celowej, o której mowa w ust. 4, zgodnie z art. 153 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, do kwoty wskazanej w ust. 6, jednak niewyższej niż limit ustalony dla tych inwestycji, zgodnie z ust. 7a pkt 2.

---

9) Dodany przez art. 20 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

10) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1844 i 1846 oraz z 2026 r. poz. 426, 635, 680 i 912.

11) Dodany przez art. 20 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

12) Dodany przez art. 20 pkt 2 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

13) Ze zmianą wprowadzoną przez art. 20 pkt 2 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

7. Inwestycje, o których mowa w ust. 2 pkt 1, mogą być finansowane:

1) w złotych lub

2) w euro

– zgodnie z porozumieniami, o których mowa w art. 14le ust. 2 pkt 2, do wysokości kwot pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, ustalonej z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 7a–7c.

7a. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego pisemnie:

1) określa, jaka część kwoty pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, ma być przeznaczona na finansowanie inwestycji, o których mowa w ust. 2 pkt 1, w złotych, a jaka – w euro,

2)[14] ustala dla instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji limit środków na realizację inwestycji w formach, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2

– w terminie 14 dni od dnia przekazania środków pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, na rachunek, o którym mowa w art. 14lm ust. 4.

7b. Finansowanie inwestycji, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, nie może przekroczyć kwoty w złotych stanowiącej równowartość kwoty pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, przekazywanej na rachunek, o którym mowa w art. 14lm ust. 4, przeznaczonej na finansowanie inwestycji w złotych, przeliczonej według kursu średniego euro Narodowego Banku Polskiego ogłoszonego dwa dni operacyjne przed datą ich wpływu na rachunek, o którym mowa w art. 14lm ust. 1, przy czym przez dni operacyjne rozumie się dni robocze od poniedziałku do piątku, w których Narodowy Bank Polski przyjmuje i realizuje zlecenia płatnicze i inne dyspozycje posiadaczy rachunków bankowych.

7c. Finansowanie inwestycji, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, nie może przekroczyć kwoty pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, przekazywanej na rachunek, o którym mowa w art. 14lm ust. 4, przeznaczonej na finansowanie inwestycji w euro.

7d. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego nadzoruje wykorzystanie limitów kwot pożyczki, o których mowa w ust. 7b i 7c.

8. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz inwestycji w ramach planu rozwojowego:

1) kwalifikujących się do objęcia wsparciem, o którym mowa w ust. 2 pkt 2,

2)[15] w ramach których wsparcie zwrotne przyznawane w formie pożyczki, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, oraz pożyczki udzielane w ramach wsparcia zwrotnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, może podlegać umorzeniu

– biorąc pod uwagę wartość inwestycji, charakter przyznawanego wsparcia i rodzaj podmiotów będących ostatecznymi odbiorcami wsparcia.

Art. 14lm. 1. Środki pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, gromadzone są na wyodrębnionym rachunku bankowym, prowadzonym w euro, w Narodowym Banku Polskim, na podstawie umowy rachunku bankowego zawartej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego informuje ministra właściwego do spraw finansów publicznych o:

1) planowanych w danym roku budżetowym oraz 4 kolejnych latach:

   a) kwotach pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241,

   b)[16] kwotach rozchodów, przychodów i dochodów związanych z realizacją inwestycji w formach, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1 i 3

   – w terminie do dnia 15 marca oraz do dnia 31 lipca danego roku budżetowego;

2) złożeniu wniosku, o którym w art. 14le ust. 2 pkt 8, w tym o wnioskowanych kwotach i terminach płatności;

3) wpływie na rachunek, o którym mowa w ust. 1, środków pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241.

---

[14] Ze zmianą wprowadzoną przez art. 20 pkt 2 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 7.
[15] Ze zmianą wprowadzoną przez art. 20 pkt 2 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 7.
[16] W brzmieniu ustalonym przez art. 20 pkt 3 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego opracowuje corocznie harmonogram realizacji przychodów, rozchodów oraz dochodów w zakresie inwestycji finansowanych w formie, o której mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1 i 3, na dany rok budżetowy i przekazuje ten harmonogram ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w terminie do dnia 10 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy.[17)] W trakcie roku budżetowego harmonogram podlega aktualizacji.

4. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje niezwłocznie środki, o których mowa w ust. 2 pkt 3, na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje na rachunek, o którym mowa w ust. 1, środki na spłatę rat pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, oraz środki na pokrycie kosztów związanych z tą pożyczką w terminach umożliwiających spłatę tej pożyczki.

Art. 14ln. 1. PFR zapewnia finansowanie planu rozwojowego, w zakresie, o którym mowa w art. 14ll ust. 1. W tym celu PFR:

1) może otrzymywać płatności z budżetu środków europejskich oraz może pozyskiwać lub wykorzystywać środki finansowe na zasadach określonych w art. 16a ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju do wysokości określonej w planie finansowym, o którym mowa w ust. 2;

2) wypłaca środki pochodzące z płatności i środków, o których mowa w pkt 1, w trybie określonym w art. 14lp:

   a) ostatecznym odbiorcom wsparcia,

   b) instytucjom odpowiedzialnym za realizację inwestycji,

   c) jednostkom wspierającym plan rozwojowy,

   d) Bankowi Gospodarstwa Krajowego lub Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

   e) podmiotom upoważnionym przez podmioty, o których mowa w lit. a–c, lub wykonawcom.

2. PFR prowadzi wyodrębniony rachunek bankowy do obsługi środków przeznaczonych na finansowanie planu rozwojowego oraz, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, opracowuje i przyjmuje odrębny plan finansowy tego rachunku określający w szczególności wysokość pozyskiwanych środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Plan finansowy rachunku do obsługi środków przeznaczonych na finansowanie planu rozwojowego może być zmieniony w trakcie roku. Zmianę planu PFR opracowuje i przyjmuje w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

4. Na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych PFR udostępnia informacje o zrealizowanych i prognozowanych przepływach związanych z finansowaniem inwestycji w ramach planu rozwojowego w układzie i horyzoncie czasowym oraz w terminie określonym we wniosku.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, działając w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, zawiera z PFR umowę, która określa:

1) szczegółowy zakres zadań PFR oraz tryb ich wykonywania;

2) tryb otrzymywania przez PFR płatności z budżetu środków europejskich;

3) tryb i zasady rozliczenia przez PFR środków otrzymanych z budżetu środków europejskich;

4) wysokość wynagrodzenia PFR oraz warunki i tryb jego przekazywania;

5) zasady i tryb przekazywania środków na pokrycie kosztów poniesionych przez PFR wskutek realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w tym kosztów pozyskania, obsługi i spłaty finansowania pozyskanego przez PFR;

6) zasady i tryb:

   a) opracowywania i przyjmowania planu finansowego, o którym mowa w ust. 2,

   b) sporządzania i przekazywania informacji i sprawozdań z wydatkowania środków oraz realizacji planu, o których mowa w ust. 2;

7) postanowienia, które PFR zobowiązany będzie uwzględnić w umowach, o których mowa w art. 14lo ust. 1;

8) zasady odpowiedzialności PFR za realizację wykonywanych zadań.

[17)] Zdanie pierwsze ze zmianą wprowadzoną przez art. 20 pkt 3 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

6. Do umowy, o której mowa w ust. 5, przepisy art. 150–152 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem terminu określonego w art. 150 pkt 3 i art. 151 ust. 2 pkt 3 tej ustawy.

7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje PFR środki na pokrycie wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 5 pkt 4, oraz kosztów realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w tym kosztów pozyskania, obsługi i spłaty finansowania pozyskanego przez PFR, o których mowa w ust. 5 pkt 5.

8. Wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 5 pkt 4, ustala się przy uwzględnieniu kosztów osobowych i rzeczowych niezbędnych do realizacji zadań powierzonych PFR. Wysokość wynagrodzenia nie może przekraczać stawek rynkowych.

Art. 14lo. 1. PFR zawiera z instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji umowę w sprawie finansowania inwestycji.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności:

1) tryb i warunki składania PFR przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji lub jednostkę wspierającą plan rozwojowy zlecenia wypłaty środków i wzór tego zlecenia;

2) tryb składania zapotrzebowań na środki;

3) zasady i tryb przekazywania przez PFR środków, na podstawie zlecenia wypłaty środków, o którym mowa w pkt 1;

4) zasady i tryb informowania przez PFR instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji lub jednostki wspierającej plan rozwojowy o dokonanych wypłatach i otrzymanych zwrotach.

3. Instytucja i jednostki zlecające wypłaty zgodnie z ust. 1 prowadzą ewidencję w zakresie wypłat dokonanych na ich zlecenie, umożliwiającą rozliczenie wypłaconych środków.

Art. 14lp. 1. Podstawą dokonania przez PFR wypłaty środków, o których mowa w art. 14ll ust. 1:

1) ostatecznemu odbiorcy wsparcia – jest zlecenie wypłaty wystawione przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji lub jednostkę wspierającą plan rozwojowy;

2) instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji lub jednostce wspierającej plan rozwojowy – jest zlecenie wypłaty wystawione przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji;

3) Bankowi Gospodarstwa Krajowego lub Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – jest zlecenie wypłaty wystawione przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji.

2. Zlecenia wypłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, dotyczą środków na realizację przedsięwzięcia zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lzh ust. 1.

3. Zlecenia wypłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, dotyczą środków na realizację działań wykonywanych bezpośrednio w ramach inwestycji zgodnie z porozumieniem, o którym mowa w art. 14le ust. 2 pkt 2, lub decyzją, o której mowa w art. 14le ust. 5, lub porozumieniem, o którym mowa w art. 14li ust. 1.

4. Zlecenia wypłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 3, dotyczą środków przekazanych zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lj ust. 1 pkt 2 lub 3.

5. Do wydatkowania i rozliczania środków wypłaconych zgodnie z ust. 1 stosuje się zasady wydatkowania i rozliczania przewidziane dla środków publicznych.

6. Do spraw dotyczących należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację inwestycji i przedsięwzięć oraz innych należności związanych z realizacją inwestycji i przedsięwzięć, a także odsetek od tych środków i od tych należności, w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie, stosuje się:

1) przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691);

2) odpowiednio przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, 825, 846, 875, 1098 i 1154).

7. Wypłaty, o których mowa w ust. 1, mogą być dokonywane również na rachunek podmiotu upoważnionego przez podmiot, o którym mowa odpowiednio w ust. 1 pkt 1–3, lub wykonawcy.

8. Państwowe jednostki budżetowe gromadzą środki otrzymane od PFR na wydzielonych rachunkach dochodów i przeznaczają na wydatki związane z realizacją inwestycji i przedsięwzięć objętych wsparciem z planu rozwojowego, w ramach planu finansowego tych rachunków.

9. Plan finansowy, o którym mowa w ust. 8, jest przygotowywany z uwzględnieniem terminów osiągania wskaźników określonych w planie rozwojowym.

10. Plan finansowy, o którym mowa w ust. 8, obejmuje okres roku kalendarzowego i jest zatwierdzany przez kierownika jednostki w terminie do dnia 15 grudnia roku poprzedzającego rok kalendarzowy, którego plan ma dotyczyć. W przypadku państwowej jednostki budżetowej przystępującej do realizacji planu rozwojowego w trakcie roku pierwszy plan finansowy obejmujący okres do końca danego roku kalendarzowego kierownik tej jednostki zatwierdza w ciągu 14 dni od dnia podjęcia decyzji, o której mowa w art. 14le ust. 5, podpisania porozumienia, o którym mowa w art. 14le ust. 2 pkt 2, lub porozumienia, o którym mowa w art. 14lzh ust. 5. Plan przygotowywany jest w szczegółowości niemniejszej niż określona dla sprawozdań z jego wykonania, o których mowa w ust. 11. Kierownik jednostki może dokonywać w ciągu roku zmian w planie finansowym. Plan finansowy i jego aktualizacje kierownik jednostki przekazuje niezwłocznie dysponentowi części budżetowej właściwej dla finansowania danej jednostki.

11. Z wykonania planu finansowego, o którym mowa w ust. 8, w danym roku budżetowym państwowa jednostka budżetowa sporządza sprawozdanie kwartalne za okresy trzech pierwszych kwartałów danego roku, które przekazuje w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału, oraz sprawozdanie roczne, które przekazuje w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, do dysponenta części budżetowej właściwego do jej finansowania. Dysponent części budżetowej sporządza zbiorcze sprawozdania z wykonania planów finansowych państwowych jednostek budżetowych finansowanych w danej części budżetowej, które przekazuje odpowiednio do dnia 20 miesiąca następującego po upływie kwartału oraz w terminie do dnia 15 lutego następnego roku do ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

12. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, udostępni w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych wzory sprawozdań, o których mowa w ust. 11, dla państwowych jednostek budżetowych oraz dla dysponentów części budżetowej, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego rozliczenia środków publicznych przeznaczonych na finansowanie planu rozwojowego.

13. Państwowe jednostki budżetowe mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku przedsięwzięć realizowanych w ramach planu rozwojowego do wysokości wynikającej z harmonogramu, o którym mowa w:

1) art. 14lzh ust. 2 pkt 2, z uwzględnieniem określonego w umowie terminu realizacji przedsięwzięcia – w zakresie, w jakim są ostatecznymi odbiorcami wsparcia;

2) art. 14le ust. 3 pkt 3 – w zakresie, w jakim nie są ostatecznymi odbiorcami wsparcia.

Art. 14lq. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje środki z budżetu państwa na realizację inwestycji finansowanej w formie, o której mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1 i 3:[18)]

1) na rachunki prowadzone w złotych – instytucjom odpowiedzialnym za realizację inwestycji,

2) na rachunek, o którym mowa w art. 14lm ust. 1 – ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego

– w zależności od waluty, w jakiej inwestycja jest przewidziana do finansowania, zgodnie z porozumieniami, o których mowa w art. 14le ust. 2 pkt 2.

1a. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje na rachunki prowadzone w euro instytucjom odpowiedzialnym za realizację inwestycji środki otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji finansowanej w formie, o której mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1, w euro zgodnie z porozumieniami, o których mowa w art. 14le ust. 2 pkt 2.

2. Podstawą dokonania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych wypłaty środków, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1 i 3:[18)]

1) instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji – jest zlecenie wypłaty wystawione przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji oraz każdorazowa zgoda ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na dokonanie wypłaty;

2) ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego – jest zlecenie wypłaty wystawione przez tego ministra.

2a.[19)] Wypłata środków, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1 i 3, następuje zgodnie z harmonogramem, o którym mowa w art. 14lm ust. 3.

3. (uchylony)

[18)] Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez art. 20 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

[19)] Ze zmianą wprowadzoną przez art. 20 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

4. Zlecenia wypłaty, o których mowa w ust. 2, dotyczą:

1) środków na realizację przedsięwzięcia zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lzh ust. 3;

2) środków przekazanych zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lj ust. 1 pkt 2 i 3;

3)[20] środków przekazywanych zgodnie z umową, o której mowa w art. 8 ustawy z dnia 4 grudnia 2025 r. o szczególnych zasadach realizacji zadań związanych z inwestycją w zakresie bezpieczeństwa i obronności realizowaną w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

4a. Zlecenia wypłaty, o których mowa w ust. 2, uwzględniają środki planowane do przekazania przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji zgodnie z art. 14lr, w terminie dwóch dni roboczych od daty wpływu środków na rachunek instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji. Środki niewykorzystane w terminie określonym w zdaniu pierwszym podlegają zwrotowi na rachunek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, z którego zostały przekazane. Środki wypłacone w euro są zwracane za pośrednictwem rachunku ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, z którego środki te zostały przekazane instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji.

4b. W przypadku zwrotu środków w złotych minister właściwy do spraw finansów publicznych informuje niezwłocznie ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o kwocie środków zwróconych na jego rachunek przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji i o terminie ich zwrotu.

5. Instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji:

1) gromadzą środki na wydzielonych rachunkach i przeznaczają te środki na wydatki związane z realizacją inwestycji i przedsięwzięć zgodnie z art. 14lr oraz prowadzą ewidencję księgową operacji na tym rachunku;

2)[21] przygotowują dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego zapotrzebowania na środki oraz informacje o wykorzystaniu środków na rachunku własnym i środków przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego lub Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zgodnie z art. 14lr ust. 1 pkt 2 i 3.

Art. 14lr. 1.[22] Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji przekazuje środki, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1:

1) ostatecznemu odbiorcy wsparcia, zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lzh ust. 1;

2) Bankowi Gospodarstwa Krajowego, zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lj ust. 1 pkt 2;

3) Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lj ust. 1 pkt 3.

2.[23] Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji A2.7.1, o której mowa w załączniku do decyzji wykonawczej Rady nr 9590/25 z dnia 17 czerwca 2025 r. zmieniającej decyzję wykonawczą z dnia 17 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski, wydanej na podstawie art. 20 ust. 1 rozporządzenia 2021/241, przekazuje środki, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 3, Bankowi Gospodarstwa Krajowego w złotych, według kursu średniego euro Narodowego Banku Polskiego ogłoszonego dwa dni operacyjne przed datą ich przekazania, zgodnie z umową, o której mowa w art. 8 ustawy z dnia 4 grudnia 2025 r. o szczególnych zasadach realizacji zadań związanych z inwestycją w zakresie bezpieczeństwa i obronności realizowaną w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Art. 14ls. 1. W przypadku gdy środki przeznaczone na realizację planu rozwojowego są:

1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,

2) wykorzystane z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w tym postanowień umowy, o której mowa w art. 14lzh,

3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

– podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 3, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

---

[20] Dodany przez art. 20 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.
[21] Ze zmianą wprowadzoną przez art. 20 pkt 4 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.
[22] Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 20 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.
[23] Dodany przez art. 20 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

2. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1:

1) instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji lub jednostka wspierająca plan rozwojowy wzywa do zwrotu środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania – jeżeli do zwrotu środków jest obowiązany ostateczny odbiorca wsparcia;

2) instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji wzywa do zwrotu środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania – jeżeli do zwrotu środków jest obowiązana jednostka wspierająca plan rozwojowy albo Bank Gospodarstwa Krajowego lub Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

3. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, organ pełniący funkcję instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki.

4. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji na podstawie porozumienia lub umowy, o których mowa w art. 14li ust. 1, może upoważnić jednostkę wspierającą plan rozwojowy będącą jednostką sektora finansów publicznych do wydawania decyzji, o której mowa w ust. 3.

5. Od decyzji, o której mowa w ust. 3, wydanej przez jednostkę wspierającą plan rozwojowy służy odwołanie do właściwej instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji.

6. W przypadku wydania decyzji w pierwszej instancji przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji służy wniosek do tej instytucji o ponowne rozpatrzenie sprawy.

7. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się do środków przeznaczonych na realizację planu rozwojowego przekazanych w formie wsparcia zwrotnego, w tym wsparcia zwrotnego w formie pożyczek, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1, oraz do państwowych jednostek budżetowych.

Art. 14lt. 1. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji reformy instytucja odpowiedzialna za realizację reformy prowadzi kontrolę realizacji reformy.

2. Kontrola realizacji reformy obejmuje w szczególności sprawdzenie postępu rzeczowej realizacji reformy i terminowego osiągania kamieni milowych.

3. Kontrola realizacji reformy jest dokonywana na podstawie przepisów właściwych dla realizowanej reformy lub dla instytucji odpowiedzialnej za realizację reformy.

4. W przypadku braku przepisów właściwych, o których mowa w ust. 3, do kontroli realizacji reformy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 158).

Art. 14lu. 1. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji inwestycji instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji prowadzi kontrolę realizacji inwestycji.

2. Kontrola realizacji inwestycji obejmuje w szczególności sprawdzenie prawidłowości wydatków ponoszonych w związku z realizacją inwestycji i przedsięwzięć, ich zgodności z prawem, w tym postęp rzeczowej realizacji i terminowe osiąganie wskaźników.

3. Kontrola realizacji inwestycji jest dokonywana na podstawie przepisów właściwych dla realizowanej inwestycji lub dla instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji.

4. W przypadku gdy kontrolę realizacji inwestycji powierzono jednostce wspierającej plan rozwojowy, kontrola realizacji inwestycji jest dokonywana w oparciu o przepisy właściwe dla realizowanej inwestycji lub dla jednostki wspierającej plan rozwojowy.

5. W przypadku braku przepisów właściwych, o których mowa w ust. 3 i 4, do kontroli realizacji inwestycji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, kontrolę realizacji inwestycji może przeprowadzać także osoba niebędąca pracownikiem w rozumieniu ustawy, o której mowa w ust. 5.

Art. 14lv. 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej prowadzi audyt planu rozwojowego na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1131, z późn. zm.[24)]).

2. Celem audytu jest w szczególności potwierdzenie:

1) prawidłowości gospodarowania środkami w ramach planu rozwojowego;

2) osiągnięcia kamieni milowych oraz wskaźników w ramach reform albo inwestycji;

[24)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1423, 1820 i 1863 oraz z 2026 r. poz. 415, 483, 846 i 1098.

3) prawidłowości funkcjonowania systemu realizacji reformy lub inwestycji, w tym ich kontroli;

4) skuteczności mechanizmów:

a) zapobiegania, wykrywania i korygowania nieprawidłowości przy realizacji reformy lub inwestycji,

b) zapobiegania konfliktowi interesów, korupcji i nadużyciom finansowym,

c) unikania podwójnego finansowania;

5) bezpieczeństwa systemu teleinformatycznego służącego wymianie danych dotyczących reform i inwestycji, udostępnionego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

3. Audyty są prowadzone zgodnie ze strategią audytu przyjętą przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

4. Audytowi podlegają:

1) instytucja koordynująca plan rozwojowy;

2) instytucje odpowiedzialne za realizację reformy;

3) instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji;

4) jednostki wspierające plan rozwojowy;

5) ostateczni odbiorcy wsparcia;

6) PFR;

7) inne podmioty oraz jednostki nieposiadające osobowości prawnej, działające na własny rachunek uczestniczące przy realizacji reformy lub inwestycji.

5. Audyt planu rozwojowego jest realizowany na zasadach stosowanych przy audycie krajowego programu operacyjnego i krajowego programu w rozumieniu ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 14lw. 1. Monitorowanie realizacji reform jest prowadzone w szczególności na podstawie wyników badań statystycznych oraz danych pochodzących:

1) z poziomu reform;

2) ze statystyki publicznej;

3) z analiz i ewaluacji poszczególnych reform lub ich części.

2. Monitorowanie realizacji inwestycji jest prowadzone w szczególności na podstawie wyników badań statystycznych oraz danych pochodzących:

1) z poziomu przedsięwzięć;

2) ze statystyki publicznej;

3) z analiz i ewaluacji poszczególnych inwestycji lub ich części.

Art. 14lx. 1. Dane dotyczące reform są przekazywane przez instytucje odpowiedzialne za realizację reform, a dane dotyczące inwestycji przez instytucje odpowiedzialne za realizację reform lub instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji, do ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

2. Zakres danych pochodzących z poziomu inwestycji obejmuje w szczególności:

1) dane, o których mowa w art. 22 ust. 2 lit. d rozporządzenia 2021/241;

2) dane dotyczące wyznaczonych wskaźników.

3. W przypadku gdy z powodów technicznych przekazanie danych, o których mowa w ust. 1, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego nie jest możliwe, instytucja odpowiedzialna za realizację reformy lub instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji, za zgodą ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, przekazuje je w inny sposób wskazany przez tego ministra.

Art. 14ly. Wsparciem z planu rozwojowego może być objęte wyłącznie przedsięwzięcie wybrane do objęcia wsparciem.

Art. 14lz. Wybrane do objęcia wsparciem z planu rozwojowego może być przedsięwzięcie:

1) zgłaszane do objęcia wsparciem ze środków planu rozwojowego przez podmiot jednoznacznie określony ze względu na charakter lub cel przedsięwzięcia, wskazane przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji, albo

2) którego wybór odbywa się na zasadach wskazanych w art. 14lza–14lzf.

Art. 14lza. 1. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji dokonuje wyboru przedsięwzięć w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

2. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji zapewnia równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z planu rozwojowego oraz równe traktowanie podmiotów wnioskujących o objęcie wsparciem.

3. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji dokonuje wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z planu rozwojowego na podstawie przepisów właściwych dla realizacji określonej inwestycji lub jej części.

4. W przypadku braku przepisów właściwych, o których mowa w ust. 3, do wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem stosuje się art. 14lzb–14lzf.

Art. 14lzb. 1. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji przyjmuje regulamin wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z planu rozwojowego oraz podaje go do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

1) kryteria wyboru przedsięwzięć;

2) termin i sposób składania wniosków o objęcie przedsięwzięcia wsparciem z planu rozwojowego;

3) opis procedury oceny przedsięwzięć;

4) opis procedury ponownej oceny przedsięwzięć.

3. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji, w przypadku powierzenia części zadań związanych z realizacją inwestycji samorządowi województwa działającemu jako jednostka wspierająca planu rozwojowy, jeżeli jednocześnie nie powierza samorządowi województwa przyjęcia regulaminu wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem, przedstawia do zaopiniowania właściwemu zarządowi województwa kryteria wyboru przedsięwzięć.

Art. 14lzc. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji ocenia przedsięwzięcia w zakresie spełniania kryteriów wyboru przedsięwzięć.

Art. 14lzd. Niezwłocznie po dokonaniu oceny przedsięwzięć instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji informuje podmioty wnioskujące o objęcie wsparciem o wyniku oceny.

Art. 14lze. 1. Podmiotowi wnioskującemu o objęcie przedsięwzięcia wsparciem, w przypadku nieobjęcia przedsięwzięcia wsparciem, przysługuje wniosek o ponowną ocenę przedsięwzięcia.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, wnosi się, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 14lzd, do:

1) instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji;

2) jednostki wspierającej plan rozwojowy, w przypadku gdy na podstawie art. 14li ust. 1 wykonywała zadanie oceny przedsięwzięcia.

3. Wniosek o ponowną ocenę przedsięwzięcia zawiera w szczególności:

1) wskazanie kryteriów wyboru przedsięwzięcia, z których oceną podmiot, o którym mowa w ust. 1, się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem lub

2) wskazanie nieprawidłowości lub błędów, które wystąpiły w procesie oceny przedsięwzięcia.

4. W przypadku wniesienia wniosku po terminie lub niespełniającego wymogów, o których mowa w regulaminie wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z planu rozwojowego, instytucja odpowiedzialna za przeprowadzenie ponownej oceny przedsięwzięcia pozostawia wniosek o ponowną ocenę bez rozpatrzenia, o czym informuje podmiot, o którym mowa w ust. 1, pouczając go o możliwości wniesienia w tym zakresie skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 14lzf ust. 2.

5. Instytucja, o której mowa w ust. 2, dokonuje ponownej oceny przedsięwzięcia w terminie 14 dni od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1.

6. Regulamin wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z planu rozwojowego może określać inny termin na dokonanie ponownej oceny przedsięwzięcia, niekrótszy niż 7 dni i niedłuższy niż 90 dni od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1.

7. Instytucja, o której mowa w ust. 2, niezwłocznie po dokonaniu ponownej oceny przedsięwzięcia informuje podmiot wnioskujący o objęcie wsparciem o wyniku ponownej oceny, pouczając o prawie złożenia skargi, o której mowa w art. 14lzf ust. 2.

8. Procedura ponownej oceny przedsięwzięcia nie wstrzymuje zawierania umów o objęcie przedsięwzięć wsparciem z planu rozwojowego z podmiotami, których przedsięwzięcia zostały wybrane do wsparcia.

Art. 14lzf. 1. Do postępowania w zakresie wyboru przedsięwzięcia do objęcia wsparciem oraz ponownej oceny przedsięwzięcia nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem art. 24 oraz przepisów dotyczących doręczeń i sposobu obliczania terminów, które stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku ponownej negatywnej oceny przedsięwzięcia lub pozostawienia wniosku o ponowną ocenę przedsięwzięcia bez rozpatrzenia podmiot wnioskujący o objęcie przedsięwzięcia wsparciem może w tym zakresie wnieść skargę do sądu administracyjnego, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143 i 846).

3. Skarga, o której mowa w ust. 2, jest wnoszona przez podmiot wnioskujący o objęcie wsparciem w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 14lze ust. 4 lub 7, bezpośrednio do wojewódzkiego sądu administracyjnego wraz z kompletną dokumentacją w sprawie. Skarga podlega wpisowi stałemu. Przepisy art. 30c ust. 2a–6 oraz art. 30d–30i stosuje się odpowiednio.

Art. 14lzg. Przepisów art. 14lza–14lzf nie stosuje się do inwestycji albo jej części, w przypadku gdy odpowiednio inwestycja albo jej część jest realizowana w formie wsparcia zwrotnego, w tym wsparcia zwrotnego w formie pożyczek, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1, przez Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie i w zakresie umowy, o której mowa w art. 14lj ust. 1 pkt 2, albo przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na podstawie i w zakresie umowy, o której mowa w art. 14lj ust. 1 pkt 3.

Art. 14lzh. 1. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji zawiera z podmiotem wnioskującym o objęcie wsparciem, którego przedsięwzięcie zostało wybrane do objęcia wsparciem z planu rozwojowego, umowę o objęcie przedsięwzięcia wsparciem z planu rozwojowego.

2. Umowa o objęcie przedsięwzięcia wsparciem bezzwrotnym z planu rozwojowego określa zasady realizacji przedsięwzięcia, w tym w szczególności:

1) opis przedsięwzięcia, w tym cel, na jaki przyznano środki, i termin jego realizacji;

2) wysokość przyznanych środków oraz sposób ustalania transz, terminy i warunki przekazywania tych środków, a także harmonogram dokonywania wydatków przez ostatecznego odbiorcę wsparcia, obejmujący okres co najmniej jednego kwartału;

3) zobowiązanie do przechowywania dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli przez okres wskazany w umowie;

4) zobowiązanie do poddania się kontroli i tryb kontroli realizacji przedsięwzięcia;

5) termin i sposób rozliczenia przedsięwzięcia oraz ewentualnych zaliczek;

6) formy zabezpieczeń należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy;

7) warunki rozwiązania umowy ze względu na nieprawidłowości występujące w trakcie realizacji przedsięwzięcia;

8) warunki i terminy zwrotu środków, w tym środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości lub w sposób nienależny;

9) zobowiązanie do prowadzenia działań informacyjnych o finansowaniu przedsięwzięcia ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;

10) inne postanowienia umożliwiające monitorowanie i sprawozdawanie z osiągania wskaźników inwestycji, w ramach której jest realizowane przedsięwzięcie.

3. Umowa o objęcie przedsięwzięcia wsparciem zwrotnym z planu rozwojowego, w tym wsparciem zwrotnym przyznawanym w formie pożyczki, o której mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1, określa zasady realizacji przedsięwzięcia, w tym w szczególności:

1) opis przedsięwzięcia, w tym cel, na jaki przyznano środki, i termin jego realizacji;

2) wysokość przyznanych środków oraz sposób ustalania transz, terminy i warunki przekazywania tych środków oraz wysokość oprocentowania pożyczki;

3) zobowiązanie do przechowywania dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli przez okres wskazany w umowie;

4) zobowiązanie do poddania się kontroli i tryb kontroli realizacji przedsięwzięcia;

5) formy zabezpieczeń należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy;

6) warunki rozwiązania umowy ze względu na nieprawidłowości występujące w trakcie realizacji przedsięwzięcia;

7) warunki i terminy zwrotu środków, w tym środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości lub w sposób nienależny;

8) zobowiązanie do prowadzenia działań informacyjnych o finansowaniu przedsięwzięcia ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;

9) inne postanowienia umożliwiające monitorowanie i sprawozdawanie z osiągania wartości docelowych oraz wskaźników inwestycji, w ramach której jest realizowane przedsięwzięcie.

4. Przepisy ust. 2 pkt 6 i ust. 3 pkt 5 nie mają zastosowania do ostatecznego odbiorcy wsparcia będącego jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, a także do Banku Gospodarstwa Krajowego.

4a. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji E3.1.1, o której mowa w załączniku do decyzji wykonawczej Rady wydanej na podstawie art. 20 ust. 1 rozporządzenia 2021/241, może na wniosek podmiotu wnioskującego o objęcie wsparciem udzielić wsparcia zwrotnego w formie nieoprocentowanej pożyczki przeznaczonej na nabycie lub objęcie akcji lub udziałów w spółkach oraz pokrycie wynagrodzenia za zarządzanie środkami.

4b. Wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 4a, uwzględnia koszty zarządzania przyznanymi środkami oraz ryczałt od kwoty transakcji nabycia lub objęcia akcji lub udziałów w spółkach i jest uzgadniana z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

4c. Umowa o objęciu przedsięwzięcia wsparciem zwrotnym z planu rozwojowego w formie nieoprocentowanej pożyczki przeznaczonej na nabycie lub objęcie akcji lub udziałów w spółkach określa zasady realizacji przedsięwzięcia, w tym w szczególności:

1) opis przedsięwzięcia, w tym cel, na jaki przyznano środki, i termin jego realizacji;

2) strategię inwestycyjną obejmującą zasady i tryb nabywania lub obejmowania akcji lub udziałów w spółkach, zasady wykorzystywania przez spółki środków pochodzących z nabycia lub objęcia akcji lub udziałów w spółkach, zasady i tryb zbywania lub umarzania akcji lub udziałów w spółkach oraz opis sposobu jej wdrażania;

3) wysokość przyznanych środków oraz sposób ustalania transz, terminy i warunki przekazywania tych środków;

4) zobowiązanie do przechowywania dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli przez okres wskazany w umowie;

5) zobowiązanie do poddania się kontroli i tryb kontroli realizacji przedsięwzięcia;

6) warunki rozwiązania umowy ze względu na nieprawidłowości występujące w trakcie realizacji przedsięwzięcia;

7) warunki i terminy zwrotu środków, w tym środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości lub w sposób nienależny;

8) zobowiązanie do prowadzenia działań informacyjnych o finansowaniu przedsięwzięcia ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;

9) wysokość wynagrodzenia za zarządzanie środkami;

10) inne postanowienia umożliwiające monitorowanie i sprawozdawanie z osiągania wartości docelowych oraz wskaźników inwestycji, w ramach której jest realizowane przedsięwzięcie.

4d. W przypadkach, o których mowa w ust. 4a, nie stosuje się przepisów art. 411 ust. 6a i art. 411a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.[25]) w zakresie wymogu uzyskania zgody ministra właściwego do spraw klimatu i ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

5. W przypadku gdy ostatecznym odbiorcą wsparcia jest państwowa jednostka budżetowa, zasady realizacji przedsięwzięcia określa się w porozumieniu. Przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio, z wyjątkiem ust. 2 pkt 6.

[25] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1080, 1812 i 1863 oraz z 2026 r. poz. 176, 426, 605, 607, 635, 912, 982 i 1157.

Art. 14lzi. 1. Środki finansowe przekazane na realizację inwestycji lub jej części w formie wsparcia zwrotnego, po wykonaniu zobowiązań wynikających z umowy o objęcie przedsięwzięcia wsparciem z planu rozwojowego, oraz odsetki i inne przychody, a także zyski powstałe na skutek obrotu tymi środkami, po pomniejszeniu o koszty realizacji zadań przez podmioty, o których mowa w art. 14lr pkt 2 i 3, ponoszone zgodnie z umową, o której mowa w art. 14lj ust. 1 pkt 2 i 3, podlegają zwrotowi na rachunek:

1) wskazany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego – w przypadku wsparcia finansowanego ze środków, o których mowa w art. 14ll ust. 1;

2) instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji – w przypadku wsparcia zwrotnego przyznawanego w formie pożyczek, o których mowa w art. 14ll ust. 2 pkt 1.

2. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji przekazuje środki, o których mowa w ust. 1 pkt 2:

1) w złotych – na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych;

2) w euro – na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

2a. Środki, o których mowa w ust. 2 pkt 2, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

2b. W przypadku, o którym mowa w art. 14lzh ust. 4a, środki, o których mowa w ust. 1, podlegają zwrotowi po pomniejszeniu o wynagrodzenie za zarządzanie środkami, o którym mowa w art. 14lzh ust. 4a.

2c. W przypadku gdy kwota uzyskana ze zbycia lub umorzenia akcji lub udziałów w spółkach lub pozyskana w wyniku innych zdarzeń przez podmiot, o którym mowa w art. 14lzh ust. 4a, jest niższa niż kwota udzielonej pożyczki, o której mowa w art. 14lzh ust. 4a, pomniejszona o wynagrodzenie za zarządzanie środkami, różnica jest pokrywana ze środków Funduszu Inwestycji Kapitałowych, o którym mowa w art. 33a ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 373).

2d. Różnica, o której mowa w ust. 2c, jest finansowana na wniosek instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji przez dysponenta Funduszu Inwestycji Kapitałowych.

2e. W przypadku gdy kwota uzyskana ze zbycia lub umorzenia akcji lub udziałów w spółkach lub pozyskana w wyniku innych zdarzeń przez podmiot, o którym mowa w art. 14lzh ust. 4a, jest wyższa niż kwota udzielonej pożyczki, o której mowa w art. 14lzh ust. 4a, pomniejszona o wynagrodzenie za zarządzanie środkami, kwota nadwyżki uzyskanej przez ten podmiot jest przekazywana na rachunek Funduszu Inwestycji Kapitałowych.

3. Środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, są ponownie wykorzystywane na realizację celów wskazanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z uwzględnieniem konieczności zapewnienia efektywnego wykorzystania tych środków.

4. Dysponentem środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

5. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1, nie stanowią dochodu dysponenta ani podmiotów, którym mogą być przekazywane w celu ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 1 pkt 1.

6. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1, są wydatkowane i rozliczane przez podmioty, którym środki te mogą być przekazywane w celu ponownego wykorzystania zgodnie z ust. 1, na warunkach określonych w umowach lub porozumieniach zawieranych przez dysponenta z tymi podmiotami.

7. Umowy lub porozumienia, o których mowa w ust. 6, określają w szczególności:

1) cele, na jakie zostaną przeznaczone środki finansowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1;

2) okres realizacji umowy lub porozumienia;

3) mechanizmy zapewniające efektywność wykorzystania środków finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1;

4) warunki wycofania środków finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1;

5) koszty zarządzania środkami finansowymi, o których mowa w ust. 1 pkt 1, i opłaty za zarządzanie tymi środkami finansowymi;

6) obowiązki sprawozdawcze wobec dysponenta.

Art. 14lzj. W celu realizacji, kontroli, audytu i ewaluacji reform i inwestycji na zasadach określonych w ustawie lub rozporządzeniu 2021/241 minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, instytucja odpowiedzialna za realizację reformy, instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji, jednostka wspierająca plan rozwojowy, Bank Gospodarstwa Krajowego, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz ostateczni odbiorcy wsparcia przetwarzają dane osobowe.

Art. 14lzk. Podmioty, o których mowa w art. 14lzj, są administratorami w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.[26)]).

Art. 14lzl. Dostęp do danych osobowych i informacji gromadzonych przez administratorów przysługuje ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, instytucji odpowiedzialnej za realizację reformy, instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji, jednostce wspierającej plan rozwojowy, Bankowi Gospodarstwa Krajowego, Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej oraz właściwym jednostkom organizacyjnym Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 14lzm. Administratorzy udostępniają sobie nawzajem dane osobowe niezbędne do realizacji ich zadań.

Art. 14lzn. Dane są przechowywane przez okres niezbędny do realizacji zadań określonych w art. 14lzj.

Rozdział 2ab

Plan społeczno-klimatyczny

Art. 14lzo. 1. Projekt planu społeczno-klimatycznego opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w porozumieniu z właściwymi ministrami i we współpracy z zarządami województw oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi.

2. Plan społeczno-klimatyczny jest przyjmowany przez Radę Ministrów, w drodze uchwały, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, przed przekazaniem do Komisji Europejskiej zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/955 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie ustanowienia Społecznego Funduszu Klimatycznego i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/1060.

3. Przy opracowywaniu projektu planu społeczno-klimatycznego uwzględnia się strategie rozwoju, o których mowa w art. 9.

4. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, po podjęciu przez Komisję Europejską decyzji wykonawczej, o której mowa w art. 17 ust. 1 rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2:

1) podaje tę decyzję do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej;

2) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" komunikat o adresie strony internetowej, o której mowa w pkt 1, a także o terminie, od którego decyzja, o której mowa w pkt 1, jest stosowana.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany planu społeczno-klimatycznego.

Art. 14lzp. 1. W zakresie, w jakim w ramach planu społeczno-klimatycznego jest udzielana pomoc publiczna w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub pomoc *de minimis*, mają zastosowanie szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, jest udzielana z zachowaniem zasady niedyskryminacji i przejrzystości, w zakresie niezbędnym do realizacji celów określonych w planie społeczno-klimatycznym.

3. Podmiotami udzielającymi pomocy, o której mowa w ust. 1, są podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

4. Podmiotami udzielającymi pomocy mogą być również inne podmioty określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ust. 5.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, a także podmioty udzielające tej pomocy, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym, efektywnego i skutecznego jej wykorzystania oraz przejrzystości jej udzielania, w przypadku gdy odrębne przepisy nie określają szczegółowego przeznaczenia, warunków lub trybu udzielania tej pomocy.

6. Szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, nieobjętej przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie ust. 5, lub innymi przepisami określa umowa o dofinansowanie projektu, decyzja o dofinansowaniu projektu lub akt będący podstawą jej udzielenia.

[26)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

Rozdział 2ac[27)]

Plan partnerstwa krajowego i regionalnego

Art. 14lzq. 1. Projekt planu partnerstwa krajowego i regionalnego opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w porozumieniu z właściwymi ministrami i we współpracy z zarządami województw oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi.

2. Plan partnerstwa krajowego i regionalnego jest przyjmowany przez Radę Ministrów, w drodze uchwały, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

3. Przy opracowywaniu projektu planu partnerstwa krajowego i regionalnego uwzględnia się strategie rozwoju, o których mowa w art. 9.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany planu partnerstwa krajowego i regionalnego.

Art. 14lzr. 1. Za koordynację realizacji planu partnerstwa krajowego i regionalnego odpowiada minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

2. Koordynacja, o której mowa w ust. 1, polega w szczególności na:

1) reprezentowaniu Rzeczypospolitej Polskiej w kontaktach z Komisją Europejską i innymi instytucjami europejskimi w zakresie związanym z realizacją planu partnerstwa krajowego i regionalnego;

2) monitorowaniu realizacji planu partnerstwa krajowego i regionalnego;

3) przygotowywaniu we współpracy z właściwymi ministrami sprawozdań z realizacji planu partnerstwa krajowego i regionalnego;

4) wnioskowaniu o płatności do Komisji Europejskiej.

Rozdział 2b

Kontrakt terytorialny

Art. 14m. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego opracowuje we współpracy z ministrami właściwymi ze względu na zakres objęty kontraktem terytorialnym stanowisko dotyczące zakresu i treści kontraktu terytorialnego, w tym celów mających istotne znaczenie dla rozwoju kraju oraz województwa objętego kontraktem, a następnie przedstawia je do wiadomości Radzie Ministrów.

Art. 14n. 1. Zarząd województwa opracowuje projekt stanowiska dotyczącego proponowanych zakresu i treści kontraktu terytorialnego, w tym celów i przedsięwzięć priorytetowych mających istotne znaczenie dla rozwoju województwa objętego kontraktem.

2. Projekt stanowiska, o którym mowa w ust. 1, zarząd województwa przekazuje do zaopiniowania przez jednostki samorządu terytorialnego znajdujące się na terenie województwa objętego kontraktem terytorialnym, właściwe ze względu na zakres objęty kontraktem. Opinia jest wyrażana podczas konferencji, w której uczestniczą przedstawiciele zarządu województwa oraz przedstawiciele właściwych jednostek samorządu terytorialnego.

3. Zarząd województwa przyjmuje, w drodze uchwały, stanowisko dotyczące proponowanych zakresu i treści kontraktu terytorialnego, w tym celów i przedsięwzięć priorytetowych mających istotne znaczenie dla rozwoju województwa objętego kontraktem.

Art. 14o. 1. Na podstawie stanowisk, o których mowa w art. 14m i art. 14n ust. 3, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz zarząd województwa negocjują projekt kontraktu terytorialnego.

2. Rada Ministrów w drodze uchwały:

1) zatwierdza wynegocjowany kontrakt terytorialny;

2) określa zakres i warunki dofinansowania programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności opracowanego przez zarząd województwa środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych.

3. Zarząd województwa zatwierdza wynegocjowany kontrakt terytorialny w drodze uchwały.

4. Zatwierdzony kontrakt terytorialny zawierają minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz właściwy zarząd województwa.

[27)] Rozdział dodany przez art. 20 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

Art. 14p. 1. Kontrakt terytorialny określa co najmniej:

1) województwo, którego dotyczy;

2) cele przewidziane do realizacji na terenie danego województwa;

3) przedsięwzięcia priorytetowe zgodne z celami wynikającymi odpowiednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9;

4) warunki realizacji przedsięwzięć priorytetowych, w tym potencjalne źródła ich finansowania;

5) oczekiwane rezultaty przedsięwzięć priorytetowych;

6) wykaz projektów współfinansowanych w ramach programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności lub projektów finansowanych ze środków budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, umożliwiających realizację danego przedsięwzięcia priorytetowego, których identyfikację minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego i zarząd województwa uznają za zasadną;

7) zakres i tryb sprawozdawczości z jego realizacji;

8) sposób wykonywania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego kontroli i monitoringu nad jego realizacją;

9) sposób i warunki weryfikacji realizacji przedsięwzięć priorytetowych;

10) warunki jego zmian;

11) warunki i sposób jego rozwiązania.

2. Kontrakt terytorialny określa ponadto wysokość, sposób i warunki dofinansowania programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowywanych przez zarząd województwa, oraz zobowiązanie do stosowania wytycznych, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818).

3. Do zmiany kontraktu terytorialnego przepisy art. 14m–14o stosuje się odpowiednio.

4. Zmiany kontraktu terytorialnego w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, 6 i 7–9, oraz dotyczące sposobu i warunków dofinansowania programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowywanych przez zarząd województwa, nie wymagają przyjęcia w drodze uchwały Rady Ministrów.

Art. 14q. 1. Realizację kontraktu terytorialnego koordynuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, a ze strony samorządowej właściwy zarząd województwa.

2. W celu realizacji zobowiązań wynikających z kontraktu terytorialnego zarząd województwa może zawierać porozumienia z jednostkami samorządu terytorialnego zaangażowanymi w realizację jego postanowień, znajdującymi się na terenie województwa objętego kontraktem.

3. Realizacja celów i przedsięwzięć priorytetowych mających istotne znaczenie dla rozwoju kraju i województwa, określonych w kontrakcie terytorialnym jest finansowana w szczególności ze środków programów oraz programów służących realizacji umowy partnerstwa lub z budżetów jednostek samorządu terytorialnego znajdujących się na terenie województwa objętego kontraktem terytorialnym.

Art. 14r. 1. Podmioty zaangażowane w realizację kontraktu terytorialnego przekazują, do dnia 31 marca każdego roku, ministrowi właściwemu ze względu na zakres objęty kontraktem terytorialnym, w zakresie jego właściwości, w odniesieniu do przedsięwzięć, o których mowa w art. 14p ust. 1 pkt 3, nieobjętych programami służącymi realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, informacje o realizacji kontraktu w roku poprzednim.

2. Minister właściwy ze względu na zakres objęty kontraktem terytorialnym przekazuje, do dnia 30 kwietnia każdego roku, ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w ust. 1, informację o realizacji kontraktu w roku poprzednim.

3. Instytucja zarządzająca programem służącym realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, w zakresie swojej właściwości, w odniesieniu do przedsięwzięć, o których mowa w art. 14p ust. 1 pkt 3, objętych programami służącymi realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, przekazuje, do dnia 30 kwietnia każdego roku, ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego informację o realizacji kontraktu terytorialnego w roku poprzednim.

4. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przygotowuje, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w ust. 2 i 3, w porozumieniu z właściwym zarządem województwa informację o realizacji kontraktu terytorialnego w roku poprzednim.

5. Informację o realizacji kontraktu terytorialnego w roku poprzednim:

1) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje, do dnia 30 czerwca każdego roku, Radzie Ministrów oraz zarządowi województwa;

2) zarząd województwa przekazuje, do dnia 30 lipca każdego roku, sejmikowi województwa.

Rozdział 2ba

Kontrakt programowy i porozumienie terytorialne

Art. 14ra. 1. Kontrakt programowy określa w szczególności:

1) maksymalną kwotę dofinansowania programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa, środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych lub z budżetu państwa;

2) minimalną kwotę dofinansowania ze źródeł krajowych niezbędną do realizacji programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa, którą zapewnia samorząd województwa ze środków własnych lub środków beneficjentów tego programu;

3) kierunki i warunki wsparcia realizowanego w ramach programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa, oraz przedsięwzięcia priorytetowe;

4) warunki przekazywania i rozliczania środków, o których mowa w pkt 1;

5) sposób wykonywania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego kontroli i monitoringu kontraktu programowego;

6) zakres odpowiedzialności finansowej stron kontraktu programowego;

7) warunki jego zmiany i rozwiązania.

2. Projekt kontraktu programowego przygotowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

3. Projekt kontraktu programowego minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego negocjuje z zarządem województwa.

4. Kontrakt programowy jest zawierany między ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz zarządem województwa.

5. Kontrakt programowy stanowi podstawę do negocjacji z Komisją Europejską programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa.

6. Po zakończeniu negocjacji, o których mowa w ust. 5, kontrakt programowy może zostać zmieniony tylko w zakresie wynikającym z tych negocjacji.

7. Realizację kontraktu programowego koordynuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, a ze strony samorządowej – właściwy zarząd województwa.

Art. 14rb. 1. Porozumienie terytorialne może być zawierane przez:

1) zarząd województwa z jednostkami samorządu terytorialnego z obszaru tego województwa lub ich związkami, porozumieniami lub stowarzyszeniami, realizującymi zadania w zakresie polityki rozwoju wynikające ze strategii rozwoju województwa;

2) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, a także właściwego ministra, jeżeli zakres porozumienia terytorialnego tego wymaga, z gminą lub powiatem, lub ich związkami, porozumieniami lub stowarzyszeniami, w przypadku gdy jego zasadność wynika z krajowej strategii rozwoju regionalnego;

3) jednostki samorządu terytorialnego realizujące zadania w zakresie polityki rozwoju wynikające ze strategii rozwoju ponadlokalnego albo strategii rozwoju gmin objętych tym porozumieniem.

2. Porozumienie terytorialne określa w szczególności przedsięwzięcia priorytetowe dla rozwoju danego obszaru zgodne z celami wynikającymi ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3–6, w tym przewidywane źródła ich finansowania.

3. Projekt porozumienia terytorialnego przygotowuje odpowiednio:

1) zarząd województwa;

2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego samodzielnie albo we współpracy z właściwym ministrem, jeżeli zakres porozumienia terytorialnego tego wymaga;

3) wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu albo organ wykonawczy związku, porozumienia międzygminnego albo stowarzyszenia, który jest inicjatorem porozumienia terytorialnego.

4. Podmioty wskazane w ust. 3 pkt 2 i 3 zasięgają opinii zarządu województwa co do spójności przygotowanego projektu porozumienia terytorialnego z odpowiednią strategią rozwoju województwa.

5. Projekt porozumienia terytorialnego negocjują podmioty wskazane w projekcie jako strony porozumienia.

6. W negocjacjach, na wniosek którejkolwiek ze stron porozumienia terytorialnego, może uczestniczyć przedstawiciel zarządu województwa.

7. O zawartym porozumieniu terytorialnym inicjator tego porozumienia informuje właściwy zarząd województwa lub zarząd powiatu, o ile nie są one stroną porozumienia.

Rozdział 2c

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej

Art. 14s. 1. Projekt programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej, o którym mowa w art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna" (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 259, z późn. zm.[28)]), oraz projekt programu realizowanego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna" na lata 2021–2027, zwanych dalej „programami EWT", minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego:

1) udostępnia na stronie internetowej oraz portalu internetowym dostarczającym informacje na temat wszystkich programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, w celu wyrażenia opinii o projekcie programu przez partnerów społecznych i gospodarczych, których zakresu działania dotyczy ten projekt;

2) przekazuje do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, wyrażają opinię w terminie wyznaczonym przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, niekrótszym niż 14 dni od dnia odpowiednio udostępnienia albo przekazania projektu programu EWT do zaopiniowania. Niewyrażenie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa jej wyrażenia.

3. Rada Ministrów wyraża zgodę na przystąpienie do programu EWT, w drodze uchwały, przed skierowaniem go do przyjęcia przez Komisję Europejską.

4. Po przyjęciu programu EWT przez Komisję Europejską minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego:

1) przekazuje program EWT Radzie Ministrów do wiadomości;

2) podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz na portalu internetowym dostarczającym informacje na temat wszystkich programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, program EWT oraz termin, od którego ten program jest stosowany;

3) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" komunikat o adresie strony internetowej oraz portalu, na których zostanie zamieszczony program EWT, a także o terminie, od którego ten program jest stosowany.

5. Przepisy ust. 4 stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany programu EWT.

Rozdział 3

Programy operacyjne i programy rozwoju

Art. 15. 1. Programy są dokumentami o charakterze operacyjno-wdrożeniowym ustanawianymi w celu realizacji strategii rozwoju, określającymi działania przewidziane do realizacji zgodnie z ustalonym systemem realizacji programu i planem finansowym, stanowiącymi element programu. Programy przyjmuje się w drodze uchwały lub decyzji odpowiedniego organu.

2. Średniookresowa strategia rozwoju kraju oraz strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, mogą być realizowane również na podstawie umów lub porozumień międzynarodowych, odrębnych programów, w tym programów operacyjnych oraz programów realizowanych w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna, o których mowa w rozdziale III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1080/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1783/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 1) i programów, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1638/2006 z dnia 24 października 2006 r. określającym przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (Dz. Urz. UE L 310 z 09.01.2006, str. 1), oraz instrumentów prawnych i finansowych, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej.

[28)] Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 330 z 03.12.2016, str. 10.

3. Realizacja średniookresowej strategii rozwoju kraju w zakresie, o którym mowa w ust. 2, odbywa się na zasadach określonych w umowach lub porozumieniach międzynarodowych, a także w odrębnych programach, w tym operacyjnych oraz instrumentach finansowych, o których mowa w ust. 2, realizowanych na podstawie przepisów Unii Europejskiej tam wskazanych, dotyczących tych programów oraz na podstawie właściwych decyzji Komisji Europejskiej.

4. Programami są:

1) programy operacyjne – dokumenty, o których mowa w art. 37 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, realizujące cele zawarte w narodowej strategii spójności i strategiach rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3; programami operacyjnymi są krajowe programy operacyjne i regionalne programy operacyjne;

2) programy rozwoju – dokumenty realizujące cele zawarte w strategiach rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3–6, oraz programy wieloletnie, o których mowa w przepisach o finansach publicznych.

5. Funkcję instytucji zarządzającej dla programów, o których mowa w ust. 2, dla których instytucja zarządzająca została umiejscowiona w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie decyzji Komisji Europejskiej, pełni minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. W przypadku gdy w programach, zgodnie z odpowiednią decyzją Komisji Europejskiej, instytucja zarządzająca znajduje się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego pełni rolę koordynatora krajowego.

6. Instytucja opracowująca program rozwoju o wartości powyżej 300 mln zł przygotowuje dla tego programu raport ewaluacyjny podsumowujący efekty realizacji programu. Przepisu nie stosuje się do programów wieloletnich, o których mowa w przepisach o finansach publicznych.

7. (uchylony)

8. (uchylony)

Art. 16. Program obejmuje okres niewykraczający poza okres obowiązywania strategii rozwoju, którą realizuje.

Art. 17. 1. Program określa w szczególności:

1) w przypadku programów rozwoju wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1, przygotowanej na potrzeby tego programu;

2) w przypadku programów operacyjnych wyniki uprzedniej ewaluacji programu, jeżeli jest wymagana odrębnymi przepisami;

3) cel główny i cele szczegółowe w nawiązaniu do średniookresowej strategii rozwoju kraju lub strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3–6;

4) priorytety oraz kierunki interwencji;

5) oczekiwane rezultaty planowanej interwencji wraz ze wskaźnikami w nawiązaniu do średniookresowej strategii rozwoju kraju lub strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3–6;

6) system realizacji programu, w tym plan finansowy zawierający w szczególności:

   a) źródła finansowania realizacji programu,

   b) kwotę środków przeznaczonych na finansowanie realizacji programu i jej podział między poszczególne priorytety, a w przypadku programu rozwoju, o którym mowa w art. 15 ust. 6, także kwotę środków przeznaczonych na przygotowanie raportu ewaluacyjnego podsumowującego efekty realizacji programu,

   c) informację o wysokości współfinansowania programu i poszczególnych priorytetów;

7) w przypadku programów rozwoju zakres planowanej interwencji, który będzie realizowany w ujęciu terytorialnym, możliwy do objęcia kontraktem sektorowym;

8) sposób monitorowania i oceny stopnia osiągania celu głównego i celów szczegółowych.

1a. System realizacji, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programu, obejmujące zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji.

2. W przypadku programów operacyjnych uwzględnia się wymagania określone w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.

3. Sposób zapewnienia wieloletniego finansowania programu operacyjnego ze środków pochodzących z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych określają przepisy o finansach publicznych.

4. W przypadku gdy źródłem dofinansowania w ramach programu operacyjnego są środki pochodzące z funduszy celowych, dofinansowanie w tym zakresie odbywa się na podstawie przepisów dotyczących tych funduszy.

Art. 17a. 1. W celu realizacji planowanej interwencji, o której mowa w art. 17 ust. 1 pkt 7, może zostać zawarty kontrakt sektorowy między ministrem właściwym ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym, ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz zarządem województwa albo zarządami województw.

2. Kontrakt sektorowy określa sposób realizacji programów rozwoju opracowanych przez właściwych ministrów w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie, w szczególności:

1) przedsięwzięcia priorytetowe zgodne z celami wynikającymi odpowiednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9, lub kryteria wyboru projektów do dofinansowania w programie;

2) wkład własny samorządu albo samorządów województw;

3) sposób i warunki realizacji przedsięwzięć priorytetowych;

4) warunki jego zmiany i rozwiązania.

3. Wkład własny samorządu albo samorządów województw, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, odpowiada co najmniej 10 % wysokości wkładu budżetu państwa na interwencje ukierunkowane terytorialnie w programie rozwoju alokowanego odpowiednio na dane województwo albo województwa. Wkład ten może zostać pomniejszony, o ile dochód ogółem per capita danego samorządu województwa w roku poprzedzającym przygotowanie kontraktu sektorowego jest niższy od dochodów ogółem per capita wszystkich samorządów województw w roku poprzedzającym przygotowanie kontraktu sektorowego.

4. Projekt kontraktu sektorowego przygotowuje minister właściwy ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym we współpracy z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego.

5. Minister właściwy ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz właściwy zarząd województwa albo zarządy województw negocjują projekt kontraktu sektorowego.

Art. 18. Projekt programu opracowuje oraz uzgadnia:

1) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, we współpracy z właściwymi ministrami – w przypadku krajowego programu operacyjnego;

2) zarząd województwa we współpracy z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego – w przypadku regionalnego programu operacyjnego;

3) właściwy minister, zarząd województwa, zarząd powiatu lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) – w przypadku programu rozwoju.

Art. 19. 1. Projekt programu rozwoju opracowany przez właściwego ministra jest przedkładany ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu wydania opinii dotyczącej zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz z zakresem określonym w art. 17 ust. 1.

1a. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wydaje opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu programu rozwoju.

1b. (uchylony)

1c. Po uzyskaniu pozytywnej opinii, o której mowa w ust. 1, właściwy minister przedkłada projekt programu rozwoju do rozpatrzenia przez Radę Ministrów.

2. Program rozwoju opracowany przez właściwego ministra jest przyjmowany przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

3. Program rozwoju opracowany przez właściwy zarząd województwa jest przyjmowany przez zarząd województwa w drodze uchwały.

3a. Program rozwoju opracowany przez właściwy zarząd powiatu jest przyjmowany przez radę powiatu w drodze uchwały.

3b. Program rozwoju opracowany przez właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) jest przyjmowany przez radę gminy w drodze uchwały.

3c. Program rozwoju opracowany przez organ wykonawczy związku metropolitalnego, związku międzygminnego albo stowarzyszenia jest przyjmowany przez organ stanowiący związku metropolitalnego, związku międzygminnego albo stowarzyszenia, w drodze uchwały.

3d. Program rozwoju opracowany przez porozumienie międzygminne jest przyjmowany przez właściwe rady gmin lub powiatów, w drodze uchwały, i obowiązuje od dnia jego przyjęcia przez ostatnią radę gminy lub powiatu.

4. Projekt krajowego programu operacyjnego jest przyjmowany przez Radę Ministrów, w drodze uchwały, przed skierowaniem do Komisji Europejskiej.

5. Krajowy program operacyjny po przyjęciu przez Komisję Europejską, w drodze decyzji, jest przekazywany do wiadomości członkom Rady Ministrów.

6. Przepisy ust. 2–5 stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany programów rozwoju lub krajowych programów operacyjnych.

7. Właściwy minister opracowujący program rozwoju lub minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat o:

1) w przypadku programów rozwoju opracowywanych przez właściwego ministra:
   a) podjęciu przez Radę Ministrów uchwały o przyjęciu programu rozwoju lub jego zmian,
   b) adresie strony internetowej, na której właściwy minister opracowujący program rozwoju zamieści treść programu rozwoju oraz zmian do tego programu,
   c) terminie, od którego program rozwoju opracowany przez właściwego ministra lub jego zmiany będą stosowane;
2) w przypadku krajowych programów operacyjnych:
   a) podjęciu przez Komisję Europejską decyzji zatwierdzającej krajowy program operacyjny lub jego zmiany,
   b) adresie strony internetowej, na której instytucja zarządzająca zamieści treść krajowego programu operacyjnego oraz zmian do tego programu,
   c) terminie, od którego krajowy program operacyjny lub jego zmiany będą stosowane.

8. Zarząd województwa, zarząd powiatu, wójt (burmistrz, prezydent miasta), organ wykonawczy związku metropolitalnego, związku międzygminnego lub stowarzyszenia ogłaszają w wojewódzkim dzienniku urzędowym komunikat o:

1) podjęciu uchwały o przyjęciu programu rozwoju lub jego zmiany, opracowanego przez zarząd województwa, zarząd powiatu, wójta (burmistrza, prezydenta miasta), porozumienie międzygminne, organ wykonawczy związku metropolitalnego, związku międzygminnego albo stowarzyszenia;
2) adresie strony internetowej, na której zostanie zamieszczona treść programu rozwoju oraz zmian do tego programu;
3) terminie, od którego program rozwoju lub jego zmiany będą stosowane.

Art. 19a. 1. Projekty programów podlegają konsultacjom z jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi, a w przypadku programów opracowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, właściwych ministrów i zarządy województw – również z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

2. Przepisy art. 6 ust. 4–6 stosuje się odpowiednio.

Art. 20. 1. Projekt regionalnego programu operacyjnego, przewidującego dofinansowanie pochodzące z budżetu państwa przygotowuje oraz uzgadnia zarząd województwa we współpracy z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego.

2. Zarząd województwa przyjmuje projekt regionalnego programu operacyjnego w drodze uchwały, przed skierowaniem do przyjęcia przez Komisję Europejską.

2a. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, wykonując zadania państwa członkowskiego, prowadzi negocjacje regionalnych programów operacyjnych z Komisją Europejską, w uzgodnieniu oraz przy udziale przedstawiciela instytucji zarządzającej regionalnym programem operacyjnym.

2b. Regionalny program operacyjny, po przyjęciu przez Komisję Europejską, w drodze decyzji, jest przekazywany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego do wiadomości członkom Rady Ministrów.

3. Instytucja zarządzająca ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym regionalny program operacyjny.

3a. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany regionalnych programów operacyjnych.

3b. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat o:

1) podjęciu przez Komisję Europejską decyzji zatwierdzającej regionalny program operacyjny lub jego zmiany;

2) terminie, od którego regionalny program operacyjny lub jego zmiany będą stosowane.

4. (uchylony)

5. (uchylony)

5a. (uchylony)

6. (uchylony)

7. (uchylony)

8. (uchylony)

9. Zarząd województwa przekazuje sejmikowi województwa, do dnia 30 czerwca każdego roku, informację o realizacji regionalnego programu operacyjnego w roku poprzednim.

Art. 20a. 1. Działania z zakresu polityki rozwoju, stanowiące zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, nieujęte w regionalnym programie operacyjnym lub programie służącym realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanym przez zarząd województwa, mogą być finansowane z dotacji celowych budżetu państwa w przypadku, jeżeli działania te:

1) trwale przyczynią się do podniesienia rozwoju oraz konkurencyjności regionu, lub

2) pozostają w związku z działaniami realizowanymi w ramach regionalnego programu operacyjnego lub programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa.

2. Przekazanie dotacji celowej, o której mowa w ust. 1, odbywa się na podstawie umowy zawartej przez:

1) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, lub

2) właściwego ministra lub właściwego miejscowo wojewodę, po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego

– z jednostkami samorządu terytorialnego, na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych.

Art. 20b. 1. Jednostki sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 2, 5, 10–14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na:

1) przedsięwzięcia priorytetowe, o których mowa w art. 14p ust. 1 pkt 3;

2) wydatki wynikające lub związane z realizacją programów operacyjnych oraz programów służących realizacji umowy partnerstwa.

2. Przekazanie dotacji celowej, o której mowa w ust. 1, odbywa się na podstawie umowy zawartej przez:

1) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, lub

2) właściwego ministra lub właściwego miejscowo wojewodę, po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego

– z jednostkami sektora finansów publicznych, o których mowa w ust. 1, na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych.

Art. 21. 1. W zakresie, w którym finansowanie projektów w ramach programów stanowi pomoc spełniającą przesłanki określone w art. 87 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską albo pomoc *de minimis*, do tego finansowania mają zastosowanie szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy.

2. Podmiotami udzielającymi pomocy, o której mowa w ust. 1, są instytucje zarządzające, instytucje pośredniczące, instytucje wdrażające lub beneficjenci, a także inne podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

3. Właściwy minister albo minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego – w zakresie programów operacyjnych, w ramach których zarząd województwa pełni funkcję instytucji zarządzającej lub instytucji pośredniczącej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, mając w szczególności na uwadze konieczność zapewnienia zgodności udzielanej pomocy z warunkami jej dopuszczalności, w przypadku gdy odrębne przepisy nie określają szczegółowych warunków i trybu udzielania tej pomocy.

4. Pomoc, o której mowa w ust. 1, nieobjęta przepisami, o których mowa w ust. 3, lub innymi przepisami wydanymi na podstawie odrębnych ustaw, stanowi pomoc indywidualną, a jej przeznaczenie i szczegółowe warunki udzielania określa decyzja, umowa o dofinansowanie projektu, umowa o udzielenie dotacji celowej albo akt będący podstawą jej udzielenia.

Rozdział 3a[29)]

Polityka miejska

Art. 21a. Polityka miejska stanowi zespół działań prawnych, finansowych i planistycznych na rzecz zrównoważonego rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych, mających na celu wykorzystanie potencjału miast i ich obszarów funkcjonalnych w procesach rozwoju kraju, wzmocnienie zdolności miast i ich obszarów funkcjonalnych do pobudzania wzrostu gospodarczego i tworzenia trwałych miejsc pracy oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Art. 21b. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego prowadzi politykę miejską na podstawie krajowej polityki miejskiej.

2. Krajowa polityka miejska jest dokumentem określającym planowane działania administracji rządowej, o których mowa w art. 21a, oraz uwzględniającym cele i kierunki określone w średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz krajowej strategii rozwoju regionalnego.

3. Krajowa polityka miejska zawiera w szczególności:

1) diagnozę najważniejszych wyzwań rozwojowych skierowanych do miast;

2) podstawowe cele i kierunki działań administracji rządowej, o których mowa w art. 21a;

3) warunki i procedury jej realizacji.

Art. 21c. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego opracowuje, we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, projekt krajowej polityki miejskiej.

2. Projekt, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego:

1) konsultuje z partnerami społecznymi i gospodarczymi;

2) uzgadnia z członkami Rady Ministrów.

3. Krajowa polityka miejska jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

4. Krajowa polityka miejska podlega aktualizacji nierzadziej niż raz na 7 lat, z uwzględnieniem okresu programowania Unii Europejskiej oraz strategii rozwoju Unii Europejskiej, a także może podlegać aktualizacji w każdym czasie, jeżeli tego wymaga sytuacja społeczno-gospodarcza kraju.

Rozdział 3a

(uchylony)[30)]

Rozdział 3b

Polityka publiczna

Art. 21d. 1. Polityka publiczna obejmuje okres niewykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.

2. Polityka publiczna może obejmować okres wykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju w przypadku, gdy wynika to ze zobowiązań międzynarodowych.

3. W przypadku gdy polityka publiczna obejmuje okres wykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju, w polityce tej wydziela się okres odpowiadający okresowi obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.

Art. 21e. Polityka publiczna określa w szczególności:

1) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1, przygotowanej na potrzeby tej polityki, w odniesieniu do dziedziny lub obszaru, którego dotyczy ta polityka;

---

29) Rozdział obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 30.

30) Rozdział uchylony przez art. 1 pkt 40 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1378 oraz z 2024 r. poz. 862); wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

2) cele strategiczne w zakresie tej polityki, z uwzględnieniem średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz odpowiedniej strategii, o której mowa w art. 9 pkt 3;

3) kierunki interwencji w zakresie tej polityki, z uwzględnieniem średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz odpowiedniej strategii, o której mowa w art. 9 pkt 3;

4) zasady realizacji tej polityki.

Art. 21f. 1. Właściwy minister opracowuje politykę publiczną w uzgodnieniu z członkami Rady Ministrów.

2. Projekt polityki publicznej podlega zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie zgodności z celami średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz w zakresie spełnienia warunków określonych w art. 21e.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wydaje opinię, o której mowa w ust. 2, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu polityki publicznej.

4. Polityka publiczna jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

5. Polityka publiczna podlega aktualizacji, jeżeli jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Do aktualizacji stosuje się ust. 1–4.

Rozdział 4
(uchylony)

Rozdział 4a

Pobrexitowa rezerwa dostosowawcza

Art. 24a. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonuje zadania państwa członkowskiego określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1755 z dnia 6 października 2021 r. ustanawiającym pobrexitową rezerwę dostosowawczą (Dz. Urz. UE L 357 z 08.10.2021, str. 1), zwanym dalej „rozporządzeniem BAR".

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może powierzyć, na podstawie umowy, zadania związane z zarządzaniem wkładem finansowym lub jego częścią z pobrexitowej rezerwy dostosowawczej podmiotowi zarządzającemu Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną, utworzoną na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1604 oraz z 2025 r. poz. 1173), albo innemu podmiotowi, będącemu jednostką sektora finansów publicznych, zwanemu dalej „podmiotem zarządzającym".

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, określa w szczególności:

1) zakres zadań związanych z zarządzaniem wkładem finansowym z pobrexitowej rezerwy dostosowawczej powierzonych podmiotowi zarządzającemu oraz harmonogram ich realizacji;

2) wysokość i przeznaczenie środków pochodzących z wkładu finansowego z pobrexitowej rezerwy dostosowawczej;

3) tryb i sposób przekazywania środków pochodzących z wkładu finansowego z pobrexitowej rezerwy dostosowawczej na rzecz ostatecznych odbiorców, w tym obowiązek udostępniania ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego projektów umów, o których mowa w art. 24c, oraz projektów ich zmian;

4) zobowiązanie podmiotu zarządzającego do poddania się kontroli oraz tryb kontroli realizacji umowy;

5) zobowiązanie podmiotu zarządzającego do poddania się audytowi;

6) warunki rozwiązania umowy w przypadku nieprawidłowości występujących w trakcie jej realizacji;

7) wysokość środków pomocy technicznej przeznaczonych na koszty realizacji zadań związanych z powierzeniem zarządzania wkładem finansowym z pobrexitowej rezerwy dostosowawczej;

8) zasady i tryb sporządzania i przekazywania informacji i sprawozdań z realizacji zadań przez podmiot zarządzający.

Art. 24b. 1. W zakresie, w jakim w ramach pobrexitowej rezerwy dostosowawczej jest udzielana:

1) pomoc publiczna w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

2) pomoc *de minimis* lub

3) pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie

– zastosowanie mają szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy.

2. Podmiotem udzielającym pomocy, o której mowa w ust. 1, jest podmiot zarządzający lub inny podmiot określony w przepisach wykonawczych, o których mowa w ust. 3.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, oraz podmiot udzielający pomocy, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym, efektywnego i skutecznego jej wykorzystania oraz przejrzystości jej udzielania, w przypadku gdy odrębne przepisy nie określają szczegółowego przeznaczenia, warunków lub trybu udzielania tej pomocy.

4. Szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, nieobjętej przepisami, o których mowa w ust. 3, lub innymi przepisami określa akt będący podstawą jej udzielenia.

Art. 24c. Podmiot zarządzający przekazuje środki pochodzące z wkładu finansowego z pobrexitowej rezerwy dostosowawczej na rzecz ostatecznych odbiorców na podstawie umowy określającej w szczególności:

1) zakres zadań, na realizację których przyznano środki, i termin ich realizacji;

2) wysokość przyznanych środków;

3) zobowiązanie do przechowywania dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli przez okres wskazany w umowie;

4) zobowiązanie do poddania się kontroli i tryb kontroli realizacji przedsięwzięcia;

5) zobowiązanie do poddania się audytowi;

6) termin i sposób rozliczenia przekazanych środków;

7) formy zabezpieczeń należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy;

8) warunki rozwiązania umowy ze względu na nieprawidłowości występujące w trakcie jej realizacji;

9) warunki i terminy zwrotu środków, w tym środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości lub w sposób nienależny.

Art. 24d. 1. W zakresie zadań państwowych jednostek budżetowych objętych finansowaniem ze środków pobrexitowej rezerwy dostosowawczej oraz środków pomocy technicznej przeznaczonych na koszty realizacji tych zadań minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zawiera porozumienia z tymi jednostkami.

2. W przypadku zadań realizowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego środki pomocy technicznej, o których mowa w ust. 1, przyznawane są w drodze decyzji podjętej przez tego ministra.

3. Do porozumień, o których mowa w ust. 1, oraz do decyzji, o której mowa w ust. 2, art. 24c stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem pkt 7.

Art. 24e. 1. W przypadku gdy środki przeznaczone na realizację zadań objętych finansowaniem ze środków pobrexitowej rezerwy dostosowawczej są:

1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,

2) wykorzystane z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w tym postanowień umowy, o której mowa w art. 24a ust. 2, umowy, o której mowa w art. 24c, lub porozumienia, o którym mowa w art. 24d ust. 1,

3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

– podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 3, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

2. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1:

1) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wzywa do zwrotu środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania – jeżeli do zwrotu środków jest obowiązany podmiot zarządzający lub państwowa jednostka budżetowa objęta finansowaniem ze środków pobrexitowej rezerwy dostosowawczej;

2) podmiot zarządzający wzywa do zwrotu środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania – jeżeli do zwrotu środków jest obowiązany ostateczny odbiorca.

3. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego albo podmiot zarządzający wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki.

4. Do spraw dotyczących należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację działań związanych z finansowaniem ze środków pobrexitowej rezerwy dostosowawczej, a także odsetek od tych środków i od tych należności, nieuregulowanych niniejszą ustawą, stosuje się:

1) przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego;

2) odpowiednio przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a w sprawach w niej nieuregulowanych przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Art. 24f. 1. Audyt, o którym mowa w art. 14 ust. 4 rozporządzenia BAR, prowadzi Szef Krajowej Administracji Skarbowej, na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

2. Audyt może być prowadzony w podmiotach i instytucjach systemu wdrażania BAR, w szczególności:

1) u ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;

2) w podmiocie zarządzającym;

3) w państwowych jednostkach budżetowych objętych finansowaniem ze środków pobrexitowej rezerwy dostosowawczej;

4) u ostatecznych odbiorców;

5) w innych podmiotach oraz jednostkach nieposiadających osobowości prawnej, działających na własny rachunek uczestniczących przy wdrażaniu pobrexitowej rezerwy dostosowawczej.

3. Audyt jest realizowany na zasadach stosowanych przy audycie krajowego programu operacyjnego i krajowego programu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

Rozdział 4b

Fundusz Rozwoju Regionalnego

Art. 24g. 1. Fundusz Rozwoju Regionalnego, zwany dalej „Funduszem”, jest państwowym funduszem celowym w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

3. Środki Funduszu przeznacza się na:

1) wzmacnianie zdolności inwestycyjnych miast i miejskich obszarów funkcjonalnych ukierunkowanych na zieloną transformację, w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej, przy jednoczesnej dbałości o jakość środowiska przyrodniczego i jednoczesnym nieograniczaniu potencjału do rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym na:

   a) wsparcie projektów inwestycyjnych, w tym związanych z tworzeniem terenów zieleni oraz przyczyniających się do redukcji emisji gazów cieplarnianych,

   b) zapewnienie zdolności instytucjonalnej jednostek samorządu terytorialnego do realizowania projektów,

   c) zintegrowanie z procedurami planowania przestrzennego,

   d) zapewnienie partycypacji społecznej przez organizację konsultacji;

2) wdrażanie projektów lub inwestycji wynikających z kluczowych dokumentów strategicznych w obszarze krajowej polityki regionalnej lub polityki miejskiej;

3) realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie organizacji lub promocji inicjatyw służących wzmacnianiu lub promowaniu społeczno-gospodarczego, regionalnego i przestrzennego rozwoju kraju;

4) realizację zadań polegających na rozwoju społeczności lokalnych lub wzmacnianiu społeczeństwa obywatelskiego.

4. Obsługę bankową Funduszu prowadzi Bank Gospodarstwa Krajowego na zasadach określonych w umowie z dysponentem Funduszu.

Art. 24h. 1. Środki Funduszu pochodzą z:

1) odsetek:

   a) od środków, o których mowa w art. 207 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,

   b) o których mowa w art. 189 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

   – z wyłączeniem przypadków, w których zwrot środków albo zapłata odsetek następuje przez pomniejszenie kolejnej płatności na rzecz beneficjenta;

2) dotacji z budżetu państwa;

3) odsetek od lokat środków Funduszu;

4) wpłaty ze zwrotów wparcia udzielonego ze środków Funduszu, wraz z oprocentowaniem;

5) innych wpływów.

2. Instytucje, o których mowa w art. 188 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przekazują otrzymane odsetki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, na rachunek Funduszu do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu ich ustalenia i rozliczenia.

Art. 24i. 1. Powierzenie realizacji zadań, o których mowa w art. 24g ust. 3, jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych odbywa się w trybie otwartego konkursu ofert.

2. Dysponent Funduszu, udzielając dotacji celowej na realizację w trybie otwartego konkursu ofert zadań, o których mowa w art. 24g ust. 3, zawiera z jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych umowę.

3. Jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych, z którymi została zawarta umowa, o której mowa w ust. 2, są obowiązane do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków i dokonywanych z tych środków wydatków oraz posiadania odrębnego rachunku bankowego przeznaczonego tylko do obsługi tych środków.

Art. 24j. Dysponent Funduszu kontroluje prawidłowość wydatkowania dotacji udzielonych ze środków Funduszu pod względem racjonalności i legalności ich wydatkowania.

Rozdział 5
Realizacja programów operacyjnych

Art. 25. Za prawidłową realizację programu odpowiada:

1) w przypadku programu operacyjnego – instytucja zarządzająca, którą jest odpowiednio minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego lub zarząd województwa;

2) w przypadku programu rozwoju – odpowiednio właściwy minister, zarząd województwa, zarząd powiatu, wójt (burmistrz, prezydent miasta), organ wykonawczy związku metropolitalnego, związku międzygminnego lub stowarzyszenia.

Art. 26. 1. Do zadań instytucji zarządzającej należy w szczególności:

1) wypełnianie obowiązków wynikających z art. 60 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999;

2) przygotowanie szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego oraz jego zmian, z uwzględnieniem wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, o których mowa w art. 35 ust. 3 pkt 1;

3) przygotowanie i przekazanie Komitetowi Monitorującemu do zatwierdzenia propozycji kryteriów wyboru projektów, spełniających warunki niedyskryminacji i przejrzystości, z uwzględnieniem w szczególności art. 16 i art. 17 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999;

4) wybór, w oparciu o kryteria, o których mowa w pkt 3, projektów, które będą dofinansowane w ramach programu operacyjnego;

5) zawieranie z beneficjentami umów o dofinansowanie projektu lub podejmowanie decyzji, o której mowa w art. 28 ust. 2;

6) określenie kryteriów kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach programu operacyjnego;

7) określenie poziomu dofinansowania projektu, jako procentu wydatków objętych dofinansowaniem;

8) określenie systemu realizacji programu operacyjnego;

9) (uchylony)

10) zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację programu operacyjnego, pochodzącymi z budżetu państwa, budżetu województwa lub ze źródeł zagranicznych;

11) dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów;

12) monitorowanie postępów w realizacji, ewaluacja programu operacyjnego oraz stopnia osiągania jego celów;

13) opracowywanie, w razie potrzeby, propozycji zmian w programie operacyjnym;

14) prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym kontroli realizacji poszczególnych dofinansowanych projektów;

15) odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w przepisach o finansach publicznych;

15a) ustalanie i nakładanie korekt finansowych, o których mowa w art. 98 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999;

16) zapewnienie właściwej informacji i promocji programu operacyjnego.

2. Instytucja zarządzająca, wykonując zadania, o których mowa w ust. 1, powinna uwzględniać zasadę równego dostępu do pomocy wszystkich kategorii beneficjentów w ramach programu oraz zapewniać przejrzystość reguł stosowanych przy ocenie projektów.

3. Instytucja zarządzająca ogłasza komunikat:

1) w przypadku krajowego programu operacyjnego – w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” o:

   a) adresie strony internetowej, na której instytucja zarządzająca zamieści treść szczegółowego opisu priorytetów krajowego programu operacyjnego lub jego zmian,

   b) terminie, od którego szczegółowy opis priorytetów programu operacyjnego lub jego zmiany będą stosowane;

   c) (uchylona)

2) w przypadku regionalnego programu operacyjnego – w wojewódzkim dzienniku urzędowym o:

   a) adresie strony internetowej, na której instytucja zarządzająca zamieści treść szczegółowego opisu priorytetów regionalnego programu operacyjnego lub jego zmian,

   b) terminie, od którego szczegółowy opis priorytetów regionalnego programu operacyjnego lub jego zmiany będą stosowane.

   c) (uchylona)

Art. 27. 1. Instytucja zarządzająca może, w drodze porozumienia, powierzyć instytucji pośredniczącej część zadań związanych z realizacją programu operacyjnego, a w szczególności:

1) przygotowanie i przekazanie instytucji zarządzającej propozycji szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego w oparciu o wytyczne ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, o których mowa w art. 35 ust. 3 pkt 1;

2) przygotowanie i przekazanie Komitetowi Monitorującemu propozycji kryteriów wyboru projektu;

3) dokonywanie, w oparciu o określone kryteria, wyboru projektów, które będą dofinansowane w ramach programu operacyjnego;

4) zawieranie umów z beneficjentami o dofinansowanie projektu;

5) kontrolę realizacji dofinansowanych projektów;

6) dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów;

6a) wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa w przepisach o finansach publicznych, a także rozpatrywanie odwołań od tych decyzji, wydawanych w pierwszej instancji przez inną instytucję;

7) odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych beneficjentom;

8) prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych.

2. Instytucja zarządzająca ponosi odpowiedzialność za prawidłowość realizacji zadań powierzonych instytucji pośredniczącej.

3. Instytucja zarządzająca zatwierdza procedury dokonywania czynności w ramach powierzonych zadań, opracowane przez instytucję pośredniczącą.

4. Instytucja zarządzająca lub, za jej zgodą instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca może powierzyć realizację czynności technicznych związanych z obsługą swoich zadań innym podmiotom na podstawie odpowiednio porozumienia lub umowy.

5. Do realizacji czynności technicznych, o których mowa w ust. 4, powierzanych jednostce sektora finansów publicznych lub fundacjom, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793). W takim przypadku instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca pokrywa poniesione przez te jednostki lub fundacje niezbędne koszty wykonania tych czynności.

Art. 28. 1. W ramach programu operacyjnego mogą być dofinansowane projekty:

1) indywidualne – o strategicznym znaczeniu dla realizacji programu, wskazywane przez instytucję zarządzającą,

2) systemowe, w tym również projekty pomocy technicznej – polegające na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów,

3) wyłonione w trybie konkursu

– zgodnie z kryteriami zatwierdzonymi przez Komitet Monitorujący, spełniającymi warunki niedyskryminacji i przejrzystości, z uwzględnieniem w szczególności art. 16 i art. 17 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.

1a. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w przypadku krajowych programów operacyjnych:

1) zamieszcza na swojej stronie internetowej listę projektów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz jej zmiany;

2) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" komunikat o adresie strony internetowej, na której instytucja zarządzająca zamieści listę projektów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, lub jej zmiany.

1b. Zarząd województwa w przypadku regionalnych programów operacyjnych:

1) zamieszcza na swojej stronie internetowej listę projektów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz jej zmiany;

2) ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym komunikat o adresie strony internetowej, na której instytucja zarządzająca zamieści listę projektów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, lub jej zmiany.

2. Jeżeli instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca jest jednocześnie beneficjentem, podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu lub decyzja podjęta przez instytucję zarządzającą lub instytucję pośredniczącą, zgodnie z przyjętym systemem realizacji dla danego programu operacyjnego. W przypadku gdy instytucją zarządzającą lub pośredniczącą jest samorząd województwa decyzja podejmowana jest w formie uchwały zarządu województwa.

3. (uchylony)

4. (uchylony)

5. Dokumenty stanowiące system realizacji programu operacyjnego, a także ich zmiany podlegają publikacji na stronach internetowych właściwej instytucji zarządzającej.

6. Dokumenty, o których mowa w ust. 5, nie mogą być zmieniane na niekorzyść wnioskodawcy w trakcie trwania określonej tury konkursu, w zakresie w jakim dotyczą tego konkursu, a w przypadku konkursów otwartych – ich zmiana nie może mieć negatywnego wpływu na rozpatrzenie złożonego przed dokonaniem tej zmiany wniosku o dofinansowanie.

7. Przepis ust. 6 nie ma zastosowania do przypadków, gdy konieczność dokonania zmiany wynika ze zobowiązań międzynarodowych lub przepisów odrębnych ustaw. W takim przypadku, dokonując zmiany w systemie realizacji, właściwa instytucja zarządzająca wraz z publikacją tych zmian podaje informację zawierającą ich uzasadnienie oraz termin, od którego zmiany te będą stosowane.

8. Wszelkie dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców, oceniane w trakcie trwania konkursu lub danej tury konkursu w przypadku konkursu otwartego, a także wszelkie dokumenty wytworzone lub przygotowane w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców, do czasu zawarcia wszystkich umów o dofinansowanie w ramach konkursu nie stanowią informacji publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902 oraz z 2025 r. poz. 1844).

9. W ramach programu operacyjnego dofinansowane mogą być także projekty, o których mowa w ust. 1, realizowane w formie partnerstwa publiczno-prywatnego, na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1637 oraz z 2026 r. poz. 426).

Art. 28a. 1. W celu wspólnej realizacji projektów, o których mowa w art. 28 ust. 1, w zakresie określonym przez instytucję zarządzającą, mogą być tworzone partnerstwa, przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim", na warunkach określonych w porozumieniu lub umowie partnerskiej lub na podstawie odrębnych przepisów.

2. Projekt partnerski jest realizowany na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie zawartej z beneficjentem działającym w imieniu i na rzecz partnerów w zakresie określonym porozumieniem lub umową partnerską.

3. W przypadku projektów partnerskich, porozumienie lub umowa partnerska określa w szczególności zadania partnerów, zasady wspólnego zarządzania projektem oraz sposób przekazywania przez beneficjenta środków finansowych na pokrycie niezbędnych kosztów ponoszonych przez partnerów na realizację zadań w ramach projektu.

4. W przypadku projektów partnerskich realizowanych na podstawie umowy partnerskiej, podmiot o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, ubiegający się o dofinansowanie, dokonuje wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów, w szczególności jest zobowiązany do:

1) ogłoszenia otwartego naboru partnerów w dzienniku ogólnopolskim lub lokalnym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej; w ogłoszeniu powinien być wskazany termin co najmniej 21 dni na zgłoszenie partnerów;

2) uwzględnienia przy wyborze partnerów: zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, oferowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenie w realizacji projektów o podobnym charakterze, współpracę z beneficjentem w trakcie przygotowania projektu;

3) podania do publicznej wiadomości informacji o stronach umowy o partnerstwie oraz zakresu zadań partnerów.

Art. 29. 1. Instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca, w celu wyłonienia projektów do dofinansowania w trybie, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 3, ogłasza konkurs na swojej stronie internetowej.

2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera informacje obejmujące:

1) rodzaj projektów podlegających dofinansowaniu;

2) rodzaj podmiotów, które mogą ubiegać się o dofinansowanie;

3) kwotę środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów;

4) poziom dofinansowania projektów, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 7;

5) maksymalną kwotę dofinansowania projektu, o ile kwota taka została ustalona;

6) kryteria wyboru projektów;

7) termin rozstrzygnięcia konkursu;

8) wzór wniosku o dofinansowanie projektu;

9) termin, miejsce i sposób składania wniosków o dofinansowanie projektu;

10) wzór umowy o dofinansowanie projektu;

11) informację o środkach odwoławczych przysługujących wnioskodawcy i warunkach, na jakich są wnoszone, zgodnie z art. 30a ust. 3 i art. 30b.

3. Instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca w dniu ogłoszenia konkursu zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim lub regionalnym informację o konkursie, zawierającą co najmniej elementy określone w ust. 2 pkt 1–3 oraz wskazanie adresu strony internetowej, na której zamieszczono ogłoszenie o konkursie.

4. Do czasu zawarcia wszystkich umów o dofinansowanie projektu z beneficjentami wyłonionymi w konkursie lub w wyniku rozpatrzenia środków odwoławczych przewidzianych w ustawie, instytucja ogłaszająca konkurs nie może spowodować pogorszenia zasad konkursu, warunków realizacji projektu oraz nakładać na podmioty ubiegające się o dofinansowanie dodatkowych obowiązków.

4a. Przepis ust. 4 nie ma zastosowania do przypadków, gdy konieczność zmiany wynika ze zobowiązań międzynarodowych lub przepisów innych ustaw.

5. (uchylony)

Art. 30. 1. Podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu zawarta z beneficjentem przez instytucję zarządzającą albo działającą w jej imieniu instytucję pośredniczącą lub instytucję wdrażającą albo decyzja, o której mowa w art. 28 ust. 2.

2. Umowa albo decyzja, o których mowa w ust. 1, określają warunki dofinansowania projektu, a także prawa i obowiązki beneficjenta z tym związane.

Art. 30a. 1. Umowa o dofinansowanie projektu jest zawierana zgodnie z systemem realizacji programu operacyjnego, w odniesieniu do projektu:

1) który pozytywnie przeszedł wszystkie etapy jego oceny i został zakwalifikowany do dofinansowania, oraz

2) którego dofinansowanie jest możliwe w ramach dostępnej alokacji na realizację poszczególnych działań i priorytetów w ramach programu operacyjnego.

2. Instytucja zarządzająca, pośrednicząca lub instytucja wdrażająca, zgodnie z systemem realizacji programu operacyjnego, ogłasza na swojej stronie internetowej listę projektów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 3, które zostały zakwalifikowane do dofinansowania.

3. Właściwa instytucja, o której mowa w ust. 2, pisemnie informuje wnioskodawcę o wynikach poszczególnych etapów oceny jego projektu wraz z podaniem otrzymanej punktacji lub informacji o spełnieniu bądź niespełnieniu kryteriów wyboru projektów. Informacja ta zawiera uzasadnienie oceny, a w przypadku gdy ocena jest negatywna – także pouczenie o możliwości wniesienia protestu, w trybie i na zasadach określonych w art. 30b, zawierające wskazanie:

1) właściwej instytucji zarządzającej, do której należy wnieść protest;

2) terminu wniesienia protestu;

3) formy i trybu wniesienia protestu;

4) konieczności spełnienia wymogów formalnych, o których mowa w art. 30b ust. 6.

Art. 30b. 1. Wnioskodawcy, w przypadku negatywnej oceny jego projektu, przysługuje środek odwoławczy w postaci protestu. Protest jest wnoszony do właściwej instytucji zarządzającej.

2. Negatywną oceną jest ocena w zakresie spełniania przez projekt kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący, w ramach której:

1) projekt nie uzyskał minimum punktowego lub nie spełnił kryteriów wyboru projektów, na skutek czego nie może być zakwalifikowany do dofinansowania lub skierowany do kolejnego etapu oceny;

2) projekt uzyskał minimum punktowe lub spełnił kryteria wyboru projektów, umożliwiające zakwalifikowanie go do dofinansowania, jednak dofinansowanie nie jest możliwe z uwagi na wyczerpanie w ramach konkursu przeznaczonych na ten cel środków, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 3.

3. Wyczerpanie w ramach konkursu środków, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 3, nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

4. Protest może być wniesiony przez wnioskodawcę w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu informacji, o której mowa w art. 30a ust. 3.

5. Protest jest wnoszony bezpośrednio albo za pośrednictwem instytucji, która dokonała oceny projektu, do właściwej instytucji zarządzającej, zgodnie z pouczeniem, o którym mowa w art. 30a ust. 3.

6. Protest jest wnoszony w formie pisemnej i zawiera:

1) oznaczenie właściwej instytucji zarządzającej, do której jest wnoszony;

2) dane wnioskodawcy;

3) numer wniosku o dofinansowanie;

4) wskazanie wszystkich kryteriów wyboru projektu, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem;

5) wskazanie wszystkich zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny wraz z uzasadnieniem;

6) podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub uwierzytelnionej kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do działania w imieniu wnioskodawcy.

7. Z zastrzeżeniem art. 30i pkt 1, właściwa instytucja zarządzająca rozpatruje protest w terminie niedłuższym niż 70 dni od dnia jego otrzymania. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony, o czym właściwa instytucja zarządzająca informuje na piśmie wnioskodawcę. Termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 90 dni.

8. Właściwa instytucja zarządzająca rozpatruje protest z uwzględnieniem art. 60 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.

9. Właściwa instytucja zarządzająca informuje wnioskodawcę na piśmie o wyniku rozpatrzenia jego protestu. Informacja ta zawiera w szczególności:

1) treść rozstrzygnięcia polegającego na uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu protestu wraz z uzasadnieniem;

2) w przypadku nieuwzględnienia protestu – pouczenie o możliwości i terminie wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego, na zasadach określonych w art. 30c.

10. W rozpatrywaniu protestu nie mogą brać udziału osoby, które były zaangażowane w przygotowanie projektu lub w jego ocenę.

11. Protest nie podlega rozpatrzeniu, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, o którym mowa w art. 30a ust. 3, został wniesiony:

1) po terminie,

2) do niewłaściwej instytucji,

3) przez podmiot inny niż wskazany w art. 29 ust. 2 pkt 2,

4) bez spełnienia wymogów określonych w ust. 6

– o czym właściwa instytucja informuje wnioskodawcę na piśmie.

Art. 30c. 1. Po wyczerpaniu postępowania odwoławczego przed właściwą instytucją oraz w przypadku, o którym mowa w art. 30i pkt 1, wnioskodawca może w tym zakresie wnieść skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

2. Skarga, o której mowa w ust. 1, jest wnoszona przez wnioskodawcę w terminie 14 dni od dnia doręczenia informacji, o której mowa w art. 30b ust. 9 albo art. 30i pkt 1, bezpośrednio do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego wraz z kompletną dokumentacją w sprawie. Skarga podlega wpisowi stałemu.

2a. Kompletna dokumentacja, o której mowa w ust. 2, obejmuje:

1) wniosek o dofinansowanie,

2) informację o wynikach oceny projektu, o której mowa w art. 30a ust. 3,

3) wniesiony protest,

4) informację, o której mowa w art. 30b ust. 9 albo art. 30i pkt 1

– wraz z ewentualnymi załącznikami.

2b. Kompletna dokumentacja jest wnoszona w oryginale lub w uwierzytelnionej kopii.

3. W wyniku rozpatrzenia skargi, o której mowa w ust. 1, sąd może:

1) uwzględnić skargę, stwierdzając, że ocena projektu została przeprowadzona w sposób naruszający prawo, przekazując jednocześnie sprawę do ponownego rozpatrzenia przez właściwą instytucję zarządzającą lub pośredniczącą;

2) oddalić skargę w przypadku jej nieuwzględnienia;

3) umorzyć postępowanie w sprawie, jeżeli z jakichkolwiek względów jest ono bezprzedmiotowe.

4. Sąd rozstrzyga sprawę w zakresie, o którym mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia wniesienia skargi.

5. Wniesienie skargi:

1) po terminie, o którym mowa w ust. 2,

2) bez kompletnej dokumentacji,

3) bez uiszczenia wpisu stałego w terminie, o którym mowa w ust. 2

– powoduje pozostawienie jej bez rozpatrzenia.

6. W przypadku wniesienia skargi bez kompletnej dokumentacji lub bez uiszczenia wpisu stałego, sąd wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia braków w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem pozostawienia skargi bez rozpatrzenia.

Art. 30d. 1. Wnioskodawca lub właściwa instytucja pośrednicząca lub zarządzająca może wnieść skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia wojewódzkiego sądu administracyjnego. Przepis art. 30c ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Skarga, o której mowa w ust. 1, jest rozpatrywana w terminie 30 dni od dnia jej wniesienia. Przepisy art. 30c ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

3. Na prawo wnioskodawcy do wniesienia skargi do sądu administracyjnego nie wpływa negatywnie błędne pouczenie lub brak pouczenia, o którym mowa w art. 30a ust. 3, art. 30b ust. 9 pkt 2 i art. 30i pkt 1.

Art. 30e. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do postępowania przed sądami administracyjnymi stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi określone dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 z wyłączeniem art. 52–55, art. 61 § 3–6, art. 115–122, 146, 150 i 152 tej ustawy.

Art. 30f. Procedura odwoławcza, o której mowa w art. 30a–30e, nie wstrzymuje zawierania umów z wnioskodawcami, których projekty zostały zakwalifikowane do dofinansowania.

Art. 30g. Informacje otrzymywane przez wnioskodawcę dotyczące oceny jego wniosku, a także w trakcie trwania procedury odwoławczej, nie stanowią decyzji administracyjnej.

Art. 30h. Prawomocne rozstrzygnięcie sądu administracyjnego, polegające na oddaleniu skargi, odrzuceniu skargi lub pozostawieniu skargi bez rozpatrzenia, kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu.

Art. 30i. W przypadku gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej, alokacja na realizację działania lub priorytetu, o której mowa w art. 30a ust. 1 pkt 2, zostanie wyczerpana:

1) właściwa instytucja zarządzająca pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym na piśmie wnioskodawcę, pouczając jednocześnie o możliwości wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 30c;

2) sąd, uwzględniając skargę stwierdza tylko, że ocena projektu została przeprowadzona w sposób naruszający prawo i nie przekazuje sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Art. 31. 1. W celu zapewnienia rzetelnej i bezstronnej oceny projektów w procesie wyboru projektów do dofinansowania mogą uczestniczyć eksperci posiadający specjalistyczną wiedzę lub umiejętności z poszczególnych dziedzin objętych programem operacyjnym.

2. Ekspertem może zostać osoba, która:

1) korzysta z pełni praw publicznych;

2) ma pełną zdolność do czynności prawnych;

3) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub za umyślne przestępstwo skarbowe;

4) spełnia inne wymogi określone w systemie realizacji programu operacyjnego.

3. Przy korzystaniu z usług świadczonych przez ekspertów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego dotyczące wyłączenia pracownika oraz organu.

4. Ekspert, przed przystąpieniem do oceny projektu, składa instytucji korzystającej z jego usługi oświadczenie, że nie zachodzi żadna z okoliczności powodujących wyłączenie go z udziału w ocenie projektu na podstawie ustawy, o której mowa w ust. 3, oraz że nie zachodzą żadne okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności względem podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie lub podmiotu, który złożył wniosek będący przedmiotem oceny. Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym należy składającego pouczyć przed złożeniem oświadczenia.

5. Instytucja zarządzająca może tworzyć i prowadzić bazę ekspertów.

6. Instytucja zarządzająca udostępnia utworzoną bazę ekspertów na swojej stronie internetowej oraz przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego dane w niej zawarte.

7. W przypadku dokonania jakiejkolwiek zmiany w bazie ekspertów ust. 6 stosuje się odpowiednio.

8. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego tworzy i prowadzi centralną bazę ekspertów, na podstawie danych przekazanych przez instytucje zarządzające oraz udostępnia ją na swoich stronach internetowych.

9. Baza ekspertów oraz centralna baza ekspertów, zawierają następujące dane:

1) imię i nazwisko eksperta;

2) dziedzinę objętą programem operacyjnym, w której specjalizuje się ekspert;

3) adres poczty elektronicznej eksperta.

10. Instytucja zarządzająca może przekazać kompetencje w zakresie tworzenia i prowadzenia bazy ekspertów instytucjom uczestniczącym we wdrażaniu programu operacyjnego.

11. Umieszczenie danych eksperta w bazie ekspertów i w centralnej bazie ekspertów wymaga jego uprzedniej zgody wyrażonej na piśmie, która zawiera również zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych.

12. Instytucja zarządzająca, przekazując ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego dane, o których mowa w ust. 8, dołącza do nich zgodę na umieszczenie danych eksperta w centralnej bazie ekspertów, o której mowa w ust. 11.

Art. 32. 1. Instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca mogą zawrzeć z instytucją wdrażającą porozumienie lub umowę o realizacji powierzonych jej zadań, w tym o wydawaniu decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa w przepisach o finansach publicznych.

2. Do porozumień, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy o finansach publicznych dotyczące środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi.

3. (uchylony)

4. Porozumienie lub umowa, o których mowa w ust. 1, zawierają elementy określone w przepisach o finansach publicznych dotyczących umowy o dofinansowanie projektu oraz określają w szczególności:

1) zadania instytucji wdrażającej objęte dofinansowaniem środkami programu operacyjnego;

2) kwotę dofinansowania;

3) warunki przekazania środków;

4) sposób wykonywania przez instytucję zarządzającą lub instytucję pośredniczącą nadzoru nad prawidłowością wykorzystania przekazanych środków.

5. Instytucja wdrażająca realizuje zadania dofinansowane w ramach programu operacyjnego w sposób określony w odrębnych przepisach dotyczących jej działalności.

Art. 33. (uchylony)

Art. 34. (uchylony)

Art. 35. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego odpowiada za koordynację wykorzystania środków zagranicznych, w tym z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczonych na dofinansowanie programów operacyjnych, z wyjątkiem programu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rybackiego oraz programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w szczególności:

1) (uchylony)

2) opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów do zatwierdzenia, po zasięgnięciu opinii właściwego ministra albo zarządu województwa, propozycję podziału środków budżetu państwa i środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej między poszczególne programy operacyjne;

3) zapewnia zgodność programów operacyjnych z przepisami Unii Europejskiej;

4) prowadzi, we współpracy z właściwymi ministrami i zarządami województw, negocjacje z Komisją Europejską mające na celu uzgodnienie treści programów operacyjnych;

5) współpracuje w zakresie przygotowywania regionalnych programów operacyjnych, monitoruje i kontroluje przebieg ich realizacji oraz zwraca się do zarządów województw z wnioskami dotyczącymi usprawnienia sposobu ich realizacji;

6) występuje do Komisji Europejskiej z wnioskiem o dokonanie przesunięć środków między programami operacyjnymi lub – na wniosek właściwej instytucji zarządzającej – między priorytetami;

7) certyfikuje Komisji Europejskiej prawidłowość poniesienia wydatków w ramach programów operacyjnych oraz przeprowadza kontrole w celu zapewnienia prawidłowej realizacji tego procesu;

8) (uchylony)

9) opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów do zatwierdzenia projekt narodowej strategii spójności;

10) prowadzi negocjacje z Komisją Europejską mające na celu uzgodnienie treści planów, o których mowa w pkt 9;

11) opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów do zatwierdzenia raporty o postępach w realizacji planów, o których mowa w pkt 9, kierowane do Komisji Europejskiej.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w celu zapewnienia zgodności sposobu wdrażania programów operacyjnych z prawem Unii Europejskiej oraz spełniania wymagań określanych przez Komisję Europejską, a także w celu zapewnienia jednolitości zasad wdrażania programów operacyjnych, może, z uwzględnieniem art. 26, wydać wytyczne dotyczące programów operacyjnych w zakresie:

1) szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego;

1a) prowadzenia negocjacji z Komisją Europejską programów operacyjnych i ich zmian;

2) trybu dokonywania wyboru projektów;

3) kwalifikacji osób uczestniczących w wyborze projektów;

4) trybu dokonywania płatności i rozliczeń;

4a) kwalifikowania wydatków w ramach programów operacyjnych;

4b) spraw związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód;

4c) wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;

5) trybu monitorowania postępów realizacji programów operacyjnych;

5a) programowania działań dotyczących mieszkalnictwa;

5b) postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych;

6) trybu i zakresu sprawozdawczości z realizacji programów operacyjnych;

6a) jednolitego systemu zarządzania i monitorowania projektów indywidualnych, zgodnych z art. 28 ust. 1;

6b) informacji i promocji;

7) sposobu oceny programów operacyjnych;

8) warunków technicznych gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej;

9) kontroli realizacji programów operacyjnych;

9a) warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w Programach Operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013;

9b) korekt finansowych w ramach programów operacyjnych;

10) sposobu postępowania w razie wykrycia nieprawidłowości;

11) innych kwestii związanych z przygotowaniem, realizacją i zamknięciem programów operacyjnych.

3a. Wytyczne w zakresie trybu dokonywania wyboru projektów nie mogą być zmieniane na niekorzyść wnioskodawców w trakcie trwania konkursu, a w przypadku konkursów otwartych – zmiany nie mogą wpływać negatywnie na rozpatrywanie wniosków złożonych przed dniem dokonania zmiany.

3b. Przepis ust. 3a nie ma zastosowania do przypadków, gdy konieczność wprowadzenia zmian wynika ze zobowiązań międzynarodowych lub przepisów odrębnych ustaw. W takim przypadku, dokonując zmiany wytycznych minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wraz z publikacją zmian podaje informację zawierającą ich uzasadnienie oraz termin, od którego zmiany będą stosowane.

4. Wytyczne dotyczące spraw, o których mowa w ust. 3 pkt 1–4, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przygotowuje po zasięgnięciu opinii instytucji pośredniczących.

5. W przypadku regionalnych programów operacyjnych wytyczne dotyczące spraw, o których mowa w ust. 3, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przygotowuje po zasięgnięciu opinii właściwej instytucji zarządzającej.

6. Wytyczne dotyczące spraw, o których mowa w ust. 3 pkt 4 i 10, minister rozwoju regionalnego przygotowuje we współpracy z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego:

1) podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, treść wytycznych, o których mowa w ust. 3, a także ich zmian;

2) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" komunikat o miejscu publikacji wytycznych oraz ich zmian, a także o terminie, od którego wytyczne lub ich zmiany będą stosowane.

8. W zakresie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zapewnia kontrolę wykorzystania środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w tym z budżetu Unii Europejskiej.

9. Zadania ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego wynikające z ust. 2 pkt 7 mogą zostać przekazane wojewodzie, w zakresie i na zasadach określonych w odrębnym porozumieniu.

Art. 35a. 1. W celu zapewnienia efektywnej koordynacji programowania i wdrażania polityki rozwoju, a także strategicznego monitorowania i oceny instrumentów jej realizacji tworzy się Komitet Koordynacyjny do spraw Polityki Rozwoju, zwany dalej „Komitetem Koordynacyjnym", jako organ opiniodawczo-doradczy Prezesa Rady Ministrów.

2. Do zadań Komitetu Koordynacyjnego należy w szczególności:

1) określanie potrzeb i inicjowanie działań w zakresie programowania i realizacji polityki rozwoju;

2) ocena realizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju;

3) ocena spójności realizacji polityki rozwoju, z uwzględnieniem polityk unijnych;

4) ocena uwarunkowań, wyzwań wewnętrznych i zewnętrznych rozwoju kraju;

5) ocena skuteczności przyjętych rozwiązań kształtowania i realizacji polityki rozwoju;

6) monitorowanie realizacji strategii i programów, w tym poszczególnych instrumentów dla prowadzenia polityki rozwoju;

7) inicjowanie opracowywania prognoz i raportów o rozwoju społeczno-gospodarczym i terytorialnym;

8) ocena potencjału administracyjnego instytucji uczestniczących w zarządzaniu procesami rozwoju kraju;

9) formułowanie opinii i rekomendacji dotyczących kształtowania oraz realizacji polityki rozwoju;

10) opiniowanie projektów dokumentów strategicznych w zakresie polityki rozwoju, w szczególności strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3, a także dokumentów służących ich realizacji.

3. Komitetowi Koordynacyjnemu przewodniczy Prezes Rady Ministrów lub wyznaczony przez niego przedstawiciel.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, skład Komitetu Koordynacyjnego oraz regulamin jego pracy.

5. Przewodniczący Komitetu Koordynacyjnego może zapraszać do udziału w pracach Komitetu osoby niebędące jego członkami, w szczególności przedstawicieli strony samorządowej i partnerów społeczno-gospodarczych, jeżeli wymaga tego zakres spraw będących przedmiotem prac Komitetu.

Art. 35b. (uchylony)

Art. 35c. 1. Tworzy się Komitet do spraw Kontroli i Audytu Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności, zwany dalej „Komitetem", jako organ opiniodawczo-doradczy ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji zadania, o którym mowa w art. 35 ust. 8.

2. Do zadań Komitetu należy w szczególności:

1) wymiana informacji i doświadczeń między instytucją audytową, instytucją zarządzającą, instytucją certyfikującą oraz organami kontroli państwowej w zakresie przeprowadzonych kontroli;

2) opiniowanie planów kontroli instytucji zarządzających programami operacyjnymi;

3) opiniowanie zasad kontroli w zakresie weryfikacji równoległego finansowania wydatków ponoszonych w ramach różnych programów wspólnotowych oraz w ramach różnych okresów programowania;

4) proponowanie działań na rzecz zwiększenia efektywności kontroli przeprowadzanych w ramach poszczególnych programów operacyjnych;

5) analiza sprawozdań i raportów z kontroli w obszarze funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, przekazywanych do Komisji Europejskiej.

3. W skład Komitetu wchodzą:

1) dwóch przedstawicieli ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, w zakresie koordynowania wdrażania funduszy strukturalnych oraz w zakresie koordynowania regionalnych programów operacyjnych;

2) przedstawiciele instytucji zarządzających;

3) przedstawiciele instytucji audytowej;

4) przedstawiciele instytucji certyfikującej.

4. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może powołać w skład Komitetu przedstawicieli innych instytucji niż wymienione w ust. 3.

5. Komitetowi przewodniczy minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego lub wyznaczony przez niego przedstawiciel.

6. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego określi, w drodze zarządzenia, skład Komitetu oraz regulamin jego prac.

7. Przewodniczący Komitetu może zapraszać do udziału w pracach Komitetu osoby niebędące jego członkami, w tym w szczególności przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli oraz innych państwowych organów kontroli, jeżeli wymaga tego zakres spraw będących przedmiotem prac Komitetu.

Art. 35d. Funkcję instytucji audytowej pełni Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 35e. 1. Beneficjent jest obowiązany poddać się kontroli w zakresie prawidłowości realizacji projektu, przeprowadzanej przez instytucję zarządzającą, instytucję pośredniczącą, instytucję wdrażającą, instytucję certyfikującą, instytucję audytową, przedstawicieli Komisji Europejskiej oraz inne instytucje uprawnione do przeprowadzenia kontroli na podstawie odrębnych przepisów.

2. Kontrole mogą być przeprowadzane w każdym czasie od dnia otrzymania informacji o wyłonieniu projektu do dofinansowania do dnia upływu 3 lat od zamknięcia programu operacyjnego lub do dnia upływu 3 lat następujących po roku, w którym dokonano częściowego zamknięcia programu operacyjnego.

3. Kontrole mogą być przeprowadzane w siedzibie kontrolującego, na podstawie dostarczonych dokumentów oraz w każdym miejscu bezpośrednio związanym z realizacją projektu.

4. Beneficjent jest obowiązany udostępnić podmiotom, o których mowa w ust. 1, dokumenty związane z realizacją projektu, zapewnić dostęp do pomieszczeń i terenów, na których jest lub był realizowany projekt, dostęp do systemu teleinformatycznego i wszystkich dokumentów informatycznych związanych z zarządzaniem projektem oraz udzielać wszelkich wyjaśnień dotyczących realizacji projektu.

Art. 36. 1. Realizacja programów operacyjnych podlega monitorowaniu przez Komitet Monitorujący.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego pełniący funkcję instytucji zarządzającej programem operacyjnym, w drodze zarządzenia, a w przypadku regionalnego programu operacyjnego zarząd województwa w drodze uchwały, powołuje Komitet Monitorujący zgodnie z art. 63 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz marszałek województwa uczestniczą, poprzez swoich przedstawicieli, w pracach Komitetu Monitorującego powołanego dla regionalnego programu operacyjnego, o którym mowa w ust. 2.

4. W pracach Komitetu Monitorującego powołanego dla regionalnego programu operacyjnego, o którym mowa w ust. 2, uczestniczą także przedstawiciele Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Art. 37. Do postępowania w zakresie ubiegania się o dofinansowanie oraz udzielania dofinansowania na podstawie niniejszej ustawy ze środków pochodzących z budżetu państwa lub ze środków zagranicznych oraz do ustalania i nakładania korekt finansowych, o których mowa w art. 98 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Rozdział 5a

Wsparcie zwrotne

Art. 37a. 1. W celu zapewnienia efektywnego i przejrzystego wykorzystania wsparcia zwrotnego dysponent środków, o których mowa w art. 3b, monitoruje wykorzystanie tych środków w odniesieniu do:

1) kwoty tych środków, w tym kwot przeznaczanych na koszty zarządzania tymi środkami i opłaty za zarządzanie nimi;

2) celów, na jakie przeznaczono te środki;

3) podmiotów, którym udzielono wsparcia z tych środków, z uwzględnieniem ich formy prawnej i wielkości;

4) wielkości i form wsparcia udzielonego podmiotom, o których mowa w pkt 3.

2. Dysponent środków, o których mowa w art. 3b, w terminie do dnia 31 marca przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego sprawozdanie z wykorzystania tych środków, za poprzedni rok, obejmujące informacje w zakresie, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres sprawozdań, o których mowa w ust. 2, i tryb ich przekazywania, mając na uwadze konieczność zapewnienia przejrzystego wykorzystania środków publicznych.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 38–50. (pominięte)

Rozdział 6a

Przepisy epizodyczne

Art. 50a. 1. W okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego artykułu, w przypadku gdy w celu przeciwdziałania skutkom powodzi jest konieczne dokonanie zmiany programu w rozumieniu art. 2 pkt 20 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, opracowanego przez:

1) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego – zmianę programu przyjmuje Rada Ministrów, w drodze uchwały, przed skierowaniem do przyjęcia przez Komisję Europejską;

2) zarząd województwa – zmianę programu przyjmuje zarząd województwa, w drodze uchwały, po uzyskaniu opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, przed skierowaniem do przyjęcia przez Komisję Europejską.

2. Uchwała, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jest podejmowana na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, kierowany bezpośrednio do sekretarza Rady Ministrów.

3. Do zmiany, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów:

1) art. 14g ust. 1 pkt 4, art. 14k, art. 14ka ust. 2–6 i art. 18 pkt 1;

2) art. 46–49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Art. 50b. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 3c ust. 2 stosuje się do dnia 31 grudnia 2026 r.

Art. 50c.[31)] W 2026 r. w zakresie kwoty pożyczki, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/241, niewypłaconej przez Komisję Europejską finansowanie:

1) inwestycji w złotych, o którym mowa w art. 14ll ust. 7 pkt 1, nie może przekroczyć kwoty stanowiącej równowartość niewypłaconej kwoty pożyczki przeznaczonej na finansowanie inwestycji w złotych,

2) inwestycji w euro, o którym mowa w art. 14ll ust. 7 pkt 2, nie może przekroczyć kwoty stanowiącej równowartość niewypłaconej kwoty pożyczki przeznaczonej na finansowanie inwestycji w euro

– zgodnie z porozumieniami, o których mowa w art. 14le ust. 2 pkt 2.

[31)] Dodany przez art. 20 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 51. 1. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007–2013, przyjęte przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 r., z dniem wejścia w życie ustawy stają się planem wykonawczym w rozumieniu art. 5 pkt 8.

2. Trybu i terminów uzgodnień, o których mowa w art. 11, nie stosuje się do Strategii Rozwoju Kraju 2007–2015, przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 r.

3. Programy operacyjne obejmujące okres programowania na lata 2007–2013, przyjęte przed dniem wejścia w życie ustawy, stają się programami operacyjnymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

4. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, przedstawi Radzie Ministrów informację o niezbędnym zakresie zmian w dokumentach, o których mowa w ust. 1–3.

Art. 52. Do Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia nie stosuje się art. 24.

Art. 53. (pominięty)

Art. 54. (pominięty)

Art. 55. 1. Traci moc ustawa z dnia 20 marca 2002 r. o finansowym wspieraniu inwestycji (Dz. U. poz. 363, z późn. zm.[32)]).

2. Do spraw wszczętych i niezakończonych na podstawie ustawy, o której mowa w ust. 1, w tym do umów i postępowań sądowych, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 56. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia[33)], z wyjątkiem art. 38, 39 i 44–50, które wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2007 r.

[32)] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. poz. 1177, z 2003 r. poz. 1537, z 2004 r. poz. 1291, 1808 i 2701, z 2005 r. poz. 1484 i 2104 oraz z 2006 r. poz. 472.

[33)] Ustawa została ogłoszona w dniu 11 grudnia 2006 r.